TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

Vliv pandemie Covidu-19 na internetovou komunikaci a distanční výuku

Bakalářská práce

Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obory: Humanitní studia se zaměřením na vzdělávání
Španělský jazyk se zaměřením na vzdělávání

Autor práce: **Jakub Vančura**
Vedoucí práce: MTh. Václav Umlauf, Ph.D.
Katedra filosofie

Liberec 2022

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

Zadání bakalářské práce

Vliv pandemie Covidu-19 na internetovou komunikaci a distanční výuku

Jméno a příjmení:	**Jakub Vančura**
Osobní číslo:	P18000691
Studijní program:	B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obory:	Humanitní studia se zaměřením na vzdělávání
	Španělský jazyk se zaměřením na vzdělávání
Zadávající katedra:	Katedra filosofie
Akademický rok:	**2020/2021**

Zásady pro vypracování:

Práce zkoumá podmínky pro distanční výuku vzhledem k proměnám významu sociálních sítí před pandemií Covidu-19 a během ní. Pandemie ovlivnila styl komunikace na sociálních sítích a změnila online výuku a to jak z hlediska žáků a studentů, tak z hlediska školy jako vzdělávací instituce. Práce posoudí vybrané oblasti komunikace na sociálních sítích určených privátně a ve školství a porovná jejich proměny v rámci obecně definovaného kontextu internetové komunikace. Student se bude řídit metodickými a organizačními pokyny vedoucího práce.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce: elektronická
Jazyk práce: Čeština

Seznam odborné literatury:

ŠEVČÍKOVÁ, Anna.Děti a dospívající online: vybraná rizika používání internetu. Praha: Grada, 2014. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5010-1. PAVLÍČEK, Antonín. Nová média a sociální sítě. Praha: Oeconomica, 2010. ISBN 978-80-245-1742-1. KAWASAKI, Guy a Peg FITZPATRICK. Umění sociálních médií: silné tipy pro silné uživatele. Přeložil Marek ČTRNÁCT. Tetčice: Impossible, [2017]. ISBN 978-80-87673-30-0. CARR, Nicholas G. Nebezpečná mělčina: jak internet mění náš mozek : analýza stavu lidské psychiky v době digitální. Přeložil Jaroslava PŘEROVSKÁ. V Praze: Dauphin, 2017. ISBN 9788072727803. MANOVICH, Lev. Jazyk nových médií. Přeložil Václav JANOŠČÍK. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2018. Studia nových médií. ISBN 978-80-246-2961-2. Researchers find students have trouble judging the credibility of information online. PHYS ORG[online]. Stanford university: Stanford university, 2016 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: https://phys.org/news/2016-11-students-credibility-online.html

Vedoucí práce: MTh. Václav Umlauf, Ph.D.
Katedra filosofie

Datum zadání práce: 25. dubna 2021
Předpokládaný termín odevzdání: 30. června 2022

L.S.

prof. RNDr. Jan Picek, CSc.
děkan

doc. PhDr. David Václavík, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědom toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědom následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

26. dubna 2022 Jakub Vančura

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat mému vedoucímu práce MTh. Václavu Umlaufovi, Ph.D. za jeho vstřícnost, cenné rady, ochotu a pomoc při tvorbě mojí bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat rodině, svojí přítelkyni a všem blízkým. Velké poděkování patří také všem respondentům, kteří mi poskytli data do výzkumu.

Anotace

Bakalářská práce mapuje způsob, jak byl ovlivněn život žáků a studentů v rámci jejich aktivity na sociálních sítích během pandemie Covidu-19. Pandemie zasáhla celosvětové dění naprosto zásadně a výjimkou nezůstali děti a dospívající kvůli přechodu na distanční výuku a odříznutí se od světa a kontaktu „tváří v tvář“. Teoretická část práce se zaměřuje na podstatu a problematiku sociálních sítí a jejich specifikaci, dále se zaměřuji na formy vzdělávání. V druhé části práce by následovala prezentace dotazníku, jeho výsledky a výstup se shrnutím výzkumné otázky.

Klíčová slova

Sociální síť, Covid, pandemie, výuka, komunikace, Facebook, online prostor

Abstract

The aim of my bachelor's thesis is to outline the activity of students on social networks during the Covid-19 pandemic. The pandemic affected global events in a major way, and children and adolescents were no exception due to the sudden transition to online schooling combined with their being cut off from the outside world and the usual personal interactions they would otherwise have had. The theoretical part focus on the description and specification of social networks, and also on the various forms of education available. In the second part, there is a presentation of my questionnaire, its results and its overall outcome summarizing the researched topic.

Key words

Social site, Covid, pandemic, tuition, communication, Facebook, online scope

Obsah

Obsah 7
Seznam grafů 8
Úvod 9
1. Vývoj nových médií a nástup digitálního věku 11
1.1 Komunikace a média 12
1.2 Děti a dospívající v době sociálních sítí 13
1.2.1 Teorie sociálních sítí 14
1.2.2 Pozitiva a negativa užívání sociálních sítí 15
1.2.3 Kyberšikana 17
1.2.4 Jak dobře zapadnout při používání sociálních sítí? 17
1.2.5 Facebook 18
1.2.6 Twitter 18
1.2.7 YouTube 19
1.2.8 Mobilní zařízení a jejich používání 19
2. Mozek a naše myšlení ve vztahu k online prostoru 21
3. Proces učení a didaktika výuky 25
3.1 Metody výuky 26
3.2 Užívání elektronických technologií při výuce 27
4. Covid-19 a jeho dopady 31
5. Můj výzkum a jeho výsledky 32
5.1 Rozhovor s učitelkou – ZŠ Komenského Trutnov 32
5.2 Rozhovor s učitelem Gymnázia J. K. Tyla Hradec Králové 37
5.2 Grafy a výstupy z dotazníku 42
Závěr 52
Seznam použitých zdrojů 54

Seznam grafů

Graf č. 1 Otázka z dotazníku č. 1……42
Graf č. 2 Otázka z dotazníku č. 2……43
Graf č. 3 Otázka z dotazníku č. 3……43
Graf č. 4 Otázka z dotazníku č. 4……44
Graf č. 5 Otázka z dotazníku č. 5……44
Graf č. 6 Otázka z dotazníku č.6……45
Graf č. 7 Otázka z dotazníku č.7……46
Graf č. 8 Otázka z dotazníku č. 8……46
Graf č. 9 Otázka z dotazníku č. 9……47
Graf č. 10 Otázka z dotazníku č. 10……...47
Graf č. 11 Otázka z dotazníku č. 11……...48
Graf č. 12 Otázka z dotazníku č. 12……...48
Graf č. 13 Otázka z dotazníku č. 14……...49
Graf č. 14 Otázka z dotazníku č. 15……...50
Graf č. 15 Otázka z dotazníku č. 16……...50
Graf č. 16 Otázka z dotazníku č. 17……...51

Úvod

Vzdělávání se v průběhu celé historie lidstva neustále proměňovalo a jeho možnosti se posouvaly. Ruku v ruce se s evolucí edukačního procesu vyvíjela také komunikace. Lidé postupně začali využívat nových znalostí a forma komunikace dostávala stále novou podobu především díky technologickému pokroku. Největší posun nastal v této oblasti s přesunem k elektronickým zařízením, jejich využíváním a nástupem internetu. Zcela mimořádná situace se objevila v momentě, kdy přišla pandemie onemocnění Covidu-19. V rámci restriktivních opatření, které měly zamezit šíření nemoci, se většina komunikace, ale i výuky přesunula do online prostoru. Způsob komunikace je vždy velmi důležitý, a pokud jde o komunikaci mezi učitelem a žákem, tak je tomu zrovna tak. Při komunikaci jsou přenášeny určité informace od odesílatele k adresátovi. Přenos informací je prováděn pomocí využívání některého z médií.[1] V momentě, kdy se změnila forma komunikace mezi žáky a učiteli takto drasticky, tak mohlo být těžké se na tuto změnu rychle adaptovat.

Toto téma jsem si vybral kvůli mému zájmu o nové trendy a posuny v oblasti komunikace, a to zejména u dospívajících, ale především z toho důvodu, že tato věková skupina je mi velmi blízká v rámci mojí práce, kdy jsem zaměstnán jako pracovník v sociálních službách, konkrétně právě pro cílovou skupinu dětí a mládeže. Pravidelně jsem se setkával s potížemi různého druhu souvisejícími s distanční výukou. Ve své bakalářské práci se chci zaměřit na děti a dospívající, konkrétně žáky různých základních a středních škol. Zajímá mě, jakým způsobem ovlivnila pandemie komunikaci mezi mladistvými a zároveň, jak obtížné bylo pro ně zvládnout přechod na distanční výuku. Případy, kdy nejmladší věková skupina naší společnosti ztrácela motivaci ke studiu a měnila svoje návyky v životě neustále přibývaly.

V úvodní kapitole konkrétně rozebírám historii komunikace a nových médií na což navazuji dobou nástupu internetu a sociálních sítí. Na ty se poté podrobně zaměřuji, konkrétně na užívání virtuálního prostoru dětmi a dospívajícími. Ve druhé kapitole je popsáno, jak reaguje mozek na pravidelné používání elektronických zařízení a co pravidelná aktivita na online platformách dělá s naším myšlením. Ve třetí kapitole se přesouvám k druhé části tématu mojí bakalářské práce, která souvisí s metodami výuky a didaktikou. Sled kapitol mám postaven tímto způsobem, protože se zaměřuji na období, kdy byla do praxe uvedena distanční výuka, takže je užívání komunikačních prostředků online v tomto případě úzce spjato se školním prostředím. V praktické části prezentuji výsledky kvalitativního šetření v podobě rozhovorů se dvěma učiteli, které mají za účel ověřit

[1] CHROMÝ, Jan. *Komunikace, média, vzdělávání, kultura.* Praha: Extrasystem Praha, 2014. Didaktika, pedagogika. ISBN 978-80-87570-19-7. s.18

kvantitativní část mého výzkumu a fungovat jako její protiváha. Pro tuto druhou část jsem zvolil formu dotazníku pro žáky základních a středních škol, který má za úkol zjistit, jakým způsobem žili děti a dospívající na sociálních sítích v době pandemie a jak zvládali dálkovou výuku. Hypotézou mojí práce je: „Pandemická situace negativně ovlivnila prospěch žáků základních a středních škol a změnila jejich trávení volného času ve virtuálním světě.“ Výzkumné otázky mám dvě. Jak žák zvládl distanční výuku z perspektivy vlastní i učitelů? Jak se změnilo užívání sociálních sítí v době pandemie u učitelů a žáků? Chtěl bych svojí bakalářskou prací přiblížit fungování mladé generace v průběhu onemocnění Covidu-19.

1. Vývoj nových médií a nástup digitálního věku

Je až neuvěřitelné, kam se za posledních přibližně 150 let posunula komunikace. Ještě nedávno bylo naprosto běžné, že se komunikovalo poštovními holuby, případně obyčejnou poštou. V dnešní době je pro nás všechny samozřejmostí, že pošleme například email, který se objeví během pár vteřin na druhé straně planety. Konkretizovat nová média na jednotlivé konkrétní položky není nic, co by přinášelo přesný ukazatel, o co se vlastně jedná. Řečí historie po vynalezení knihtisku a objevu fotografie přibližně o 500 let později tu máme další revoluční posun ve sběru a předání informací, kdy se drtivá většina celosvětové komunikace přesouvá do počítačového prostředí. [2]

Jedním z průkopníků tohoto přelomu, kdy se měl zásadně začít měnit proces komunikace byl Charles Babbage, který v první polovině 19. století započal vytvoření přístroje, který by byl schopný zaznamenávat do své paměti určitá data a zvládal všechny matematické operace. Dá se říct, že tím však trochu předběhl dobu a na počítačovou revoluci nebyl ještě správný čas. [3] Jedním z pokračovatelů myšlenky Charlese Babbage byl Alan Turing. Tento britský vědec dal dohromady zařízení, které bylo schopno provést jen čtyři operace, ale dokázalo vyprodukovat jakoukoli výpočetní funkci.[4]Jedním z nejdůležitějších faktorů, proč tato komunikační revoluce je tak výrazným krokem dopředu je faktor variability. Princip číselného kódování a modularity způsobuje, že nová média nemusí být ničím pevně definovaným a může se objevit nespočet variant a verzí nových médií. Díky této možnosti je možné produkovat nová média v rámci tzv. „kulturního průmyslu“, což znamená, že je možné vytvoření konkrétního produktu na zakázku. Jedním z perfektních příkladů variability budiž vznik hypermédií, což posléze vedlo k rozšíření samotné světové počítačové sítě[5], tedy v podstatě neomezené možnosti odkazování na jednotlivé internetové domény, tak jak jsme v dnešní době zvyklí.[6]

Postupný vývoj techniky vedl ke stále větším možnostem a rozvíjení se v rámci elektronické komunikace. Zprvu naprosto neočekávané způsoby úprav komunikace, jako příkazy ke kopírování nebo vložení v elektronickém prostoru, jsou dnes pro všechny z nás naprostou samozřejmostí. Dnešní pojetí vztahu mezi uživatelem a obrazovkou tedy působí jako jeden z nejmarkantnějších posunů v rámci komunikačního posunu v celé historii lidstva.[7] Vývojový posun dospěl až k dnešní podobě, kdy

---

[2] MANOVICH, Lev. *Jazyk nových médií.* Přeložil Václav JANOŠČÍK. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2018. Studia nových médií. ISBN 978-80-246-2961-2. s.59-60
[3] MANOVICH, L., pozn. 2, s. 61-62
[4] MANOVICH, L., pozn. 2, s. 64
[5]World Wide Web
[6] MANOVICH, L., pozn. 2, s. 75-77
[7] MANOVICH, L., pozn. 2, s. 108 a 128

veškeré sociální sítě můžeme označit za databáze. Ta se stala hlavním komunikačním nástrojem moderní doby, kdy již nejde o lineární postup komunikace, ale složku o různé velikosti.[8]

1.1 Komunikace a média

Zjednodušeně by se dalo říct, že komunikace je proces předávání informací z bodu A do bodu B. Vzorců komunikace existuje hned několik, přičemž jako jeden z elementárních modelů je označován model, který je uplatněn zejména při komunikaci přes internet. Jde o postup, kdy na začátku stojí odesílatel, který určitým způsobem popíše informaci, dojde tedy k procesu kódování, následně se zpráva přes informační kanál (v tomto případě například internet) dostane k příjemci, který v případě online komunikace svým nástrojem zprávu rozklíčuje a přijme. Důležité je dodat, že tento vzorec ještě nezahrnuje reakci příjemce zprávy. Touto reakcí je zpětná vazba onoho příjemce. Internetové prostředí nám umožňuje z pozice příjemce reagovat hned nebo s určitým časovým prodlením, což jsou konkrétní tipy zpětné vazby.[9]

Dalším modelem komunikace je způsob, který je označen jako charakteristický model pro komunikaci skrze masová média. Jeho autorem je H. D. Lasswell, který sestavil schéma, které je v knize od Chromého popsáno na straně 28. „Někdo – říká něco – nějakým kanálem – někomu – s nějakým účinkem.“ Tyto modely komunikace jsou využitelné například pro výuku nebo reklamní spot.[10]

U komunikace rozlišujeme také několik typů a forem. Typy komunikace se dělí do 6 způsobů. Pokud osoba komunikuje sama se sebou, jde o komunikaci intrapersonální, v momentě, kdy výměna informací probíhá mezi dvěma nebo třemi osobami jde o interpersonální komunikaci. Dalším typem může být skupinová nebo mezi skupinová, kdy komunikace probíhá v třídním kolektivu nebo v rámci menších skupin uvnitř kolektivu takového druhu. Dále může probíhat přenos informací například uvnitř nějaké korporace, to jde o komunikaci institucionální a v poslední řadě by to byla komunikace, která se dotýká celé společnosti, k čemuž mohou být využívány novinová nebo internetová média. Formy komunikace jsou děleny na dvě elementární, a to na komunikaci verbální a neverbální. Ty se následně dělí ještě u každé na další formy. [11]

Zastavil bych u posledního způsobu komunikace. K té jsou totiž využívána především masová média. Komunikace skrze masová média je charakteristická tím, že velká specializovaná společnost využívá nejnovější vybavení pro šíření nových informací a konkrétních dat v čase a prostoru k co

[8] MANOVICH, L., pozn. 2, s. 245-246
[9] CHROMÝ, J., pozn. 1, s. 20-21
[10] CHROMÝ, J., pozn. 1, s. 28-29
[11] CHROMÝ, J., pozn. 1, s. 30-31

největšímu diváckému spektru. Mezi masová média se řadí denní tisk, knihy, televizní a rádiové vysílání, film a elektronická média. Jedním z masových médií je tedy také internet.[12]

Internet, který propojuje jednotlivá zařízení (počítače nebo v dnešní době mobilní telefony) do jedné univerzální sítě, se začal vyvíjet na začátku druhé poloviny 20. století. Největší posun v evoluci internetu nastal v úvodu 90. let, kdy začal být využíván také ke komerčním účelům. Jednou z jeho největších výhod je fakt, že díky němu můžeme využívat v podstatě všechny typy médií. Svým nastavením se pro celé lidstvo stal univerzální komunikační variantou. Zároveň má každá stránka na internetu svoji jedinečnou adresu, tedy hypertextový odkaz, podobně jako například domy ve městě. Akademické instituce, které stály za vznikem internetu, měly od začátku jasný pokyn, aby byl internet konstruovaný necentralizovaně a bez konkrétního vlastníka. To je důvodem proč internet není jednotně organizovaný a nedisponuje jednoznačně definovatelnou strukturou.[13]

Masová média, jako taková, mohou díky svému dosahu výrazně ovlivňovat obyvatelstvo. Tento vliv by se dal podrobněji zkoumat v rámci každé specializace humanitních studií. Podstatou přenosu informací je u masových médií ovlivnění našeho úsudku a myšlení daleko víc než to, co nám je sdělováno a jakou formou. Účinek televize, internetu a dalších druhů médií s celospolečenským dosahem by se dal rozdělit na účinek krátkodobý a dlouhodobý podle toho, jestli cílíme například na danou konkrétní událost nebo třeba dlouhodobý postoj a na účinek plánovaný a neplánovaný, kde hraje roli naše myšlení a reakce a faktický obsah sdělení.[14]

1.2 Děti a dospívající v době sociálních sítí

Je pravdou, že dnešní doba se minimálně mezi dospívajícími dá nazvat dobou sociálních sítí. Ještě před pár lety bylo nebylo normální, že má dítě ve věku 12 let dotykový mobil, dnes je to pomalu samozřejmostí a nenormálně může působit, že dítě v tomto věku nemá Facebook nebo Instagram. Být neustále online je pro ně čím dál důležitější a aktivita na sociálních sítí se stala běžnou rutinou asi jako ranní snídaně nebo sprcha.[15] Jak uvádí autorka na konci strany 20, tak podle Českého statistického úřadu mělo již v roce 2012 91 % domácností ve kterých byly děti doma alespoň jeden počítač a 96 % domácností vysokorychlostní připojení k internetu. Stejné procento jako u druhého údaje značí množství mladých ve věku 16-24 let, kteří používali v roce 2012 internet. Podle údajů ze stejného zdroje je patrné, že téměř 100 % dětí v dnešní době vlastní mobilní telefon, který se stal hlavním nástrojem pro aktivitu na internetu.[16]

---

[12] CHROMÝ, J., pozn. 1, s. 147
[13] CHROMÝ, J., pozn. 1, s. 155-156
[14] CHROMÝ, J., pozn. 1, s. 171-176
[15] ŠEVČÍKOVÁ, Anna. *Děti a dospívající online: vybraná rizika používání internetu.* Praha: Grada, 2014. Psyché (Grada). ISBN 978-80-210-7527-6. s. 19-20
[16] ŠEVČÍKOVÁ, A., pozn. 15, s. 20-21

Sociální sítě, které přináší možnost komunikovat jednotlivým uživatelům mezi sebou, začali být více a více populárnější v roce 2009, tedy 5 let od vzniku asi nejznámější z nich, Facebooku. K užívání sociálních sítí stačilo jedinci si jen založit účet na každé sociální síti a poté se propojovat s ostatními. Na sociálních sítích je možné komunikovat soukromě skrze zprávy s druhou osobou, kdy jde o chat, který nikdo další nevidí. Je také možné komunikovat s vícero lidmi najednou prostřednictvím skupinových chatů nebo vytvářet různé skupiny, které slouží ke shlukování profilů uživatelů s konkrétním zaměřením. V rámci výzkumu „EU Kids Online II“ vyšlo najevo, že česká mládež je v užívaní sociálních sítí na předních příčkách v celé Evropské unii.[17]

Dříve bylo možné vnímat internetový svět jako prostředí, které je v protikladu vůči světu tváří v tvář, dnes je však stále více patrné, že se tyto světy prolínají a navzájem ovlivňují. Děti a dospívající se už nedají brát jen jako pasivní aktéři dění v online prostředí, ba naopak svými příspěvky a celkovou aktivitou se stávají spolutvůrci virtuálního dění a stejně jako určitým způsobem působí tedy na oni na online svět, tak online svět působí na ně.[18]

1.2.1 Teorie sociálních sítí

Pokud bychom se bavili o novinkách a vylepšeních, které se točily okolo sociálních sítí v době vytvoření autorovy knihy, tak ty se týkají rozvoje doplňkových služeb nebo aktualizace galerie fotek.[19] V dnešní době je to rozvoj prostoru pro reklamu speciální část platforem pro sledování krátkých videí nebo obchod.

Každý z nás vystupuje v dnešní době ve vícero sociálních rolích a může být členem skupin formálních či neformálních, tedy skupin, které mají nějaký pevný řád nebo jsou založeny spíše na kamarádských poutech. Internetová sociální síť umožňuje tyto vztahy přenést do digitálního světa. Tyto vztahy jsou zároveň prvním ze tří základních aspektů sociální sítě jako komunity, přičemž dalšími jsou sdílení informací a znalostí a doména činnosti, která je určující, čím je každá skupina charakteristická. Pokud bychom se o faktorech určujících sociální síť jako takovou bavili více dopodrobna, tak by se k tomu dala ještě přidat angažovanost členů, tedy v tomto případě uživatelů a pocit sounáležitosti.[20]

V knize Antonína Pavlíčka je na straně 130 a 131 jasně popsaný termín sociálních sítí. „Sociální síť je služba založena na webových technologiích, která nabízí jedincům používajícím takovou síť 3 základní možnosti: 1) Vybudovat v rámci této sítě veřejný či polo-veřejný profil uživatele. 2) Definovat seznam dalších uživatelů v rámci této sítě, se kterými je daný jedince propojen. Povaha a pojmenování těchto propojení se mohou v různých sítích lišit. 3) Síť umožní uživatelům

[17] ŠEVČÍKOVÁ, A., pozn. 15, s. 23-24
[18] ŠEVČÍKOVÁ, A., pozn. 15, s. 30-31
[19] PAVLÍČEK, Antonín. *Nová média a sociální sítě.* Praha: Oeconomica, 2010. ISBN 978-80-245-1742-1.
[20] PAVLÍČEK, A., pozn. 19, s. 127-129

zobrazit a procházet seznam uživatelů, s nimiž jsou spojeni a zároveň procházet tyto seznamy i u jiných uživatelů.[21]

1.2.2 Pozitiva a negativa užívání sociálních sítí

Pandemie znamenala pro všechny z nás velmi nestandardní situaci a přinesla soubor restrikcí, které zasáhly život každého z nás, děti a dospívající nevyjímaje. Nejen v době, kdy se virus mezi námi šířil nejvíce, byl sociální život drasticky omezen a v podstatě veškeré aktivity, které bylo možno realizovat ve volném čase najednou ustaly. Dospělý jedinec se s takovou situací vypořádá logicky lépe než dítě, u kterého je navíc nezbytné, aby svůj čas vyplňovalo aktivitami, které jsou typické pro jeho věkové období. I za normálních okolností je třeba být opatrný a dávat pozor, aby děti a dospívající nesklouzly buď k přílišnému používání internetu, či dokonce k závislosti, což by znamenalo odtržení od procesů důležitých pro jejich zdravý vývoj. V době pandemie se logicky toto riziko výrazně zvýšilo.[22] Pokud se zaměříme na nadměrné užívání internetu, tak k němu dochází v momentě, kdy aktivita ve virtuálním světě časově vytlačuje ostatní aktivity zaměřené na školní povinnosti nebo volný čas, ovšem dospívající jedinec je schopen svůj vynaložený čas stále kontrolovat. Z konkrétních průzkumů vyplývá, že hlavním impulsem k nadměrnému užívání online prostoru může být buď malá schopnost soustředění v kombinaci s nudou nebo nízká sebedůvěra, ze které mohou pramenit sociální úzkosti. Do nedávna aktuální situace byla bohužel živnou půdou pro oba tyto faktory, které obvykle způsobují nadměrné užívání internetu.[23]

Zatímco dospělí používají internet především kvůli povinnostem všeho druhu, hlavním motivem adolescentů k užívání online prostoru je trávení volného času nebo komunikace se svými kamarády. Ruku v ruce s tím se objevují pochybnosti rodičů, kteří se obávají, že závislost na internetu povede ke snížení prospěchu ve škole. Na základě konkrétního výzkumu je patrné, že k tomu skutečně dochází, ovšem pouze u žáků a studentů, kteří se již stali závislí na užívání internetu. V případě, že šlo o jedince, kteří spadali do kategorie nadměrného užívání online prostoru, tak u nich nebyli zaznamenány propady v rámci školního hodnocení.[24]

Závislým se jedinec stává v momentě, pokud již není schopen kontroly nad časem, který stráví v online prostoru. Paradoxem je že, přestože je v dnešní době užívání internetu a aktivita v online prostoru stále větší, tak závislost na internetu jako taková není nikde uznána jako oficiální. Teorie behaviorálních studií stanovila šest faktorů, které musí adolescent splňovat, aby bylo možné ho označit za závislého na internetu, přičemž pro upřesnění byla použita podobnost s hazardními hrami. V souhrnu by se dalo říct, že dítě nebo dospívající musí mít danou aktivitu jako jasně dominantní ve

[21] PAVLÍČEK, A., pozn. 19, s. 130-131
[22] ŠEVČÍKOVÁ, A., pozn. 15, s. 37
[23] ŠEVČÍKOVÁ, A., pozn. 15, s. 38-39
[24] ŠEVČÍKOVÁ, A., pozn. 15, s. 41

svém životě, měly by se objevovat abstinenční symptomy, výkyvy nálad, mělo by docházet ke stále větší a častější aktivitě na internetu a také by mělo mít dítě sklony k tomu se k aktivitě vracet, přestože se nějakým způsobem snažilo přestat.[25]

Pokud se bavíme o závislosti jako takové obecně, tak jeden z faktorů, který se bere v potaz a je také popsán výše, je zvyšování tolerance, která se v rámci užívání internetu neustále posouvá u nás všech. Autor Nicholas Carr popisuje pocity, které se týkají změn v mozku ve své knize, kdy mluví o transformaci svého myšlení a o tom, jak mu například čtení literatury dělá daleko větší obtíže než dřív.[26] Díky několikaletému a stále se zvyšujícímu používání online prostoru se v jeho mozku vytvořily nové procesy, zatímco jiné výrazně ochably. Je vcelku pochopitelné, že internet a jeho užívání přineslo v mnoha věcech velké usnadnění. Ovšem stejně jako vše ostatní i užívání internetu a jeho praktičnost má svoje minusy. Autorovým příkladem budiž snížená schopnost soustředění a rozjímání. Virtuální svět funguje velmi rychle, kdy vám kupříkladu vyhledá tisíce odkazů k vámi zadanému požadavku a náš mozek se tomuto rychlému vyhledávání postupně přizpůsobuje. Jak sám Carr uvádí na straně 15. „Kdysi jsem byl potápěčem v moři slov. Teď svištím po hladině jako borec na vodním skútru.“ [27] Podobných případů o změně našeho vědomí a myšlení je na následujících stránkách více. K autorovi se například přidává také předseda studentského senátu univerzity na Floridě, John O´Shea, který zdůrazňuje především efektivitu času při vyhledávání nových informací na internetu. Tento postoj k používání online prostoru není nijak jedinečný, naopak se stává stále pravidelnější. Výzkumná studie zaměřená na užívání internetu v mladé populaci měla přibližně 6 000 respondentů. Šlo o skupinu lidí, která s pravidelným užíváním online prostoru vyrostla, přičemž výstupem této studie je zjištění, že mladá generace už nepotřebuje k získání informací lineární čtení textu zleva doprava a stránku po stránce. Díky používání internetu se jejich vnímání textu výrazně zefektivnilo a stačí jim pro nepotřebné odstavce textu přeskakovat a vyhledat si, co je pro ně důležité.[28]

Nadměrné užívání internetu nebo závislost na něm však není zdaleka jediným rizikem, kterému může mladá generace čelit. Pokud se bavíme zejména o aktivitě na sociálních sítích, tak dalšími riziky může být krádež osobní identity každého z uživatelů, odcizení bankovního účtu, navázání kontaktu s cizí osobou, která může mít podvodné úmysly, a především v dnešní době stále se více rozvíjející riziko kyberšikany.[29] Zdánlivá anonymita, kterou může užívání internetu a sezení za monitorem přinášet je čím dál větší iluzí. Například užívání Facebooku zahrnuje prezentaci

[25] ŠEVČÍKOVÁ, A., pozn. 15, s. 43-44
[26] CARR, Nicholas G. *Nebezpečná mělčina: jak internet mění náš mozek: analýza stavu lidské psychiky v době digitální*. Přeložil Jaroslava PŘEROVSKÁ. V Praze: Dauphin, 2017. ISBN 978-80-7272-780-3. s. 13
[27] CARR, N. G., pozn. 26, s. 15
[28] CARR, N. G., pozn. 26, s. 18
[29] ŠEVČÍKOVÁ, A., pozn. 15, s. 63

velkého množství osobních údajů, což může vést, zejména při nedostatečném nastavení soukromí každého profilu, k odcizení těchto informací, jejich zneužití nebo ke kyberšikaně. [30]

1.2.3 Kyberšikana

Kyberšikana se značně prolíná s charakteristickými rysy tradiční šikany. Popis tradiční šikany obsahuje tři základní kritéria, která musí být všechna splňována, aby se v konkrétní situaci dalo hovořit o šikaně. Jde o úmyslné agresivní činy, které se opakují a u agresora je jasně patrná hierarchická nadřazenost nad obětí. V momentě, kdy toto dění probíhá v online prostoru, tak hovoříme o kyberšikaně. Vzhledem k větší možnosti udržení se v anonymitě je však problematičtější kyberšikanu jasně definovat. Proto by se při shrnutí zásad určujících kyberšikanu mělo mluvit také o tom, že dalším faktorem je, že osoba, která je terčem šikany vnímá opakované činy agresora jako nepříjemné a zraňující.[31]

Kyberšikana stejně jako klasická šikana, která probíhá tváří v tvář, reflektuje problematičnost sociálních vztahů ve skupině lidí. Je čím dál více patrné, že kyberšikana může probíhat v mnoha případech jako pokračování tradiční šikany v offline světě. Zároveň se zvyšuje riziko, že se obětí kyberšikany stane osoba, která již je nebo byla terčem tradiční šikany.[32]

1.2.4 Jak dobře zapadnout při používání sociálních sítí?

Stejně jako se děti snaží zapadnout do kolektivu v běžném životě a nebýt vyloučeným jedincem na okraji skupiny, tak se právě stejně snaží dospívající se prosadit při aktivitě na sociálních sítích. S nekončícím obsahem internetu a zejména online platforem je možno provádět dvě věci, a to vytvářet nový obsah nebo spravovat ten, co již byl zveřejněný.[33] Je však velmi těžké neustále dokola vymýšlet nový obsah, který by byl pro uživatele zajímavý. Jedna z věcí, která může pomoct je sdílení nových trendy, tedy věcí, které jsou populární v daný moment pro sdílení. Není na tom vlastně nic špatného, protože přestože to sdílela s největší pravděpodobností velká masa uživatelů předtím, tak v případě dalšího příspěvku v rámci tohoto trendy může přibýt něco dalšího nového, protože to přece jen bude v něčem originální. Dříve byly určené speciální stránky, které shromažďovaly nová populární témata, dnes to funguje například skrze hashtagy, což jsou označení pro klíčová slova, která se tématu týkají.[34]

Pokud se dítěti podaří zaujmout svojí aktivitou na sociálních sítích, tak mu přibývají sledující na účtech a může se z něj stát influencer v dnešním slova smyslu. K tomu, aby příspěvky získaly

---

[30] KULHÁNKOVÁ, Hana a Jakub ČAMEK. *Fenomén facebook.* Kladno: BigOak, 2010. ISBN 978-80-904764-0-0., s.102
[31] ŠEVČÍKOVÁ, A., pozn. 15, s. 120-121
[32] ŠEVČÍKOVÁ, A., pozn. 15, s. 125
[33] KAWASAKI, Guy a Peg FITZPATRICK. *Umění sociálních médií: silné tipy pro silné uživatele*. Přeložil Marek ČTRNÁCT. Tetčice: Impossible, [2017]. ISBN 978-80-87673-30-0. s. 25
[34] KAWASAKI, G., FITZPATRICK P., pozn. 33, s. 33

požadovanou pozornost je také mj. dobré je psát beze strachu a dovolit si projevit emoce. Rozhodně se nevyplatí tvořit nový obsah složitě a zdlouhavě. V dnešní době rozsáhlého obsahu na internetu se nikomu nechce číst dlouhý souvislý text a jedna z nejdůležitějších věci se skrývá v tom, že je dobré k příspěvkům přidávat vizuálním materiál, třeba nějaké video.[35]

Co se však určitě nevyplatí, jak oba autoři uvádějí, tak je šíření negativity, dirigování lidí, jaký by měl mít jimi zveřejněný obsah formu nebo si jakýmkoliv způsobem kupovat svoje fanoušky či někoho žadonit o to, aby začal se sledováním mého účtu. Další věc, která nepomůže je pasovat se role odborníka nebo veřejně sdílet a řešit, kdo přestal sledovat vás nebo naopak.[36]

1.2.5 Facebook

Počátek sociálních sítí můžeme hledat přibližně na začátku 90. let. Používány byly především studenty vysokých škol. Tyto platformy se svojí evolucí dostaly do role velikého fenoménu, který tu v dnešní době máme. A od minimálního používání v úzké komunitě lidí, je tu dnes celosvětový komunikační nástroj, jako právě Facebook, Instagram nebo Twitter, který již neslouží pouze skupině studentů, jako ve svém počátku, ale celému lidstvu. Facebook konkrétně je dílem skupiny studentů z univerzity na Harvardu. V čem vlastně spočívá jeho výjimečnost, která ho jako novodobou sociální síť odlišila od všech ostatních. Svůj profil s možností přidávání různých médií měli uživatelé i předchůdců Facebooku. Obsah sociální sítě je však tvořen především svými uživateli a tomu se Facebook přizpůsobil díky nové funkci a tou je kanál „Vybraných příspěvků.[37]

Další specifický prvek v rámci užívání Facebooku je jejich tlačítko „To se mi líbí“, v anglickém jazyce označeno dnes velmi dobře známým termínem „LIKE“. Toto tlačítko slouží k vyjádření zájmu každého jednotlivého uživatele a dnes již například díky příspěvkům, které jsou takto označeny, generuje speciální algoritmus obsah hlavní stránky.[38]

Počet nových profilů na Facebooku je neustále vyšší a vyšší. V závěru roku 2010 narostlo číslo uživatelů této sociální platformy téměř o 75 % na zhruba 585 miliónů uživatelů a v České republice používalo stránku založenou Markem Zuckerbergem na začátku roku 2011 více než 3 milióny uživatelů. Není však pochyb o tom, že v následujících letech se tento počet daleko více rozrostl a v dnešní době užívá Facebook přibližně více než 2 miliardy lidí.[39]

1.2.6 Twitter

Tato sociální platforma je hojně rozšířená především v USA, odkud také pochází. Nedá se říct, že by se v ČR vůbec nepoužívala, ale důležitější roli hraje spíše ve zbytku světa než u nás. Hlavním

[35] KAWASAKI, G., FITZPATRICK P., pozn. 33, s. 45-47
[36] KAWASAKI, G., FITZPATRICK P., pozn. 33, s. 116-118
[37] KULHÁNKOVÁ, H., ČAMEK J., pozn. 30, s. 9
[38] KULHÁNKOVÁ, H., ČAMEK J., pozn. 30, s. 24
[39] PAVLÍČEK, A., pozn. 19, s. 138

specifikem užívání tohoto média je informace sdělená prostřednictvím tzv. tweetu, která by měla být co nejúdernější a nejvýstižnější, protože každý uživatel je omezen pro svůj tweet počtem 140 znaků. Tento krátký vzkaz se po svém zveřejnění ukazuje na stránce jeho autora a na stránkách uživatelů, kteří autora sledují. Základní podmínkou pro užívání Twitteru je, stejně jako u Facebooku, mít platnou emailovou adresu. Ovšem na rozdíl od Facebooku není Twitter možné užívat v češtině, jeho česká verze totiž neexistuje, takže je nutná znalost angličtiny.[40]

1.2.7 YouTube

V předchozích částech textu je psáno o médiích, které umožňují zveřejňovat fotky nebo psát zprávy, zatím však nebyla vůbec řeč o videu. A přesně k práci s videi je tu YouTube. Tento video server má dnes významný podíl na celkové aktivitě na internetu, když se zde odehrává statisticky skoro 33 % celkové aktivity na internetu. Používání tohoto serveru je velmi snadné, stačí si zdarma založit svůj profil, podobně jako na ostatních sociálních sítích a pak uživateli nic nebrání od sdílení filmů nebo kratších spotů s ostatními. Základním stavebním kamenem je pro YouTube reklama. Ta je důvodem proč v dnešní době stále můžeme používat tento web zdarma. Čím je však tato stránka tak výjimečná oproti ostatním serverům, které umožňují pracovat s filmovým materiálem? Souhrnně řečeno v jednoduchosti, univerzálnosti a také svobodě ve zveřejňování obsahu. S nástupem platformy YouTube se zrodil také postupně narůstající boom hvězdy z internetu, anglickým výrazem „youtuber“. Princip reklamy tohoto serveru udělal z portálu prostor, na jehož půdě se dalo díky zveřejňování videí najednou velmi slušně vydělat. Vedle sdílení videí, které zveřejňují profesionální uživatelé má YouTube ještě jeden výrazný soubor obsahu a tou jsou videoklipy k novým písničkám od hudebních umělců. Dřív se dalo mluvit o tom, že YouTube byl zřejmě hlavní server pro přehrávání hudby, ale tuto funkci dnes plní především platforma zvaná Spotify.[41]

Od té doby, co patří YouTube pod společnost Google, tak je daleko snazší propojení se serverem. Stačí mít totiž email založený s doménou Gmail od této společnosti a pak je možné vyhledávat spřátelené účty prostřednictvím adres uložených v emailu. Zároveň je zde také varianta sdílet video na ostatních sociálních sítích jako Facebook nebo Twitter.[42]

V dnešní době však začíná být stále více využívaná placená verze serveru YouTube Premium, která umožňuje videa stahovat, poslouchat na pozadí nebo, a především vypíná reklamy.

1.2.8 Mobilní zařízení a jejich používání

Doposud mluvím o užívání sociálních sítí a problémech, které jsou s tím spojené. Zatím jsem však jen velmi okrajově zmínil, jakým nástrojem jsou tyto platformy využívány. Mobily, které dnes

[40] PAVLÍČEK, A., pozn. 19, s. 145 a 147
[41] PAVLÍČEK, A., pozn. 19, s. 155-157
[42] PAVLÍČEK, A., pozn. 19, s. 159

již drtivá většina populace využívá k aktivitě na sociálních sítích, svým nástupem a evolucí rapidně změnily fungování společnosti. Dávají nám například možnost bezprostřední komunikace, která je skrze sociální sítě ještě rapidně posílena. Díky telefonům můžeme být s ostatními v kontaktu nepřetržitě a například flexibilněji řídit naše plány, zároveň také používání mobilních zařízení výrazně posílilo nás dojem bezpečí. Nejvýraznějším hráčem v rámci nástupu doby moderních telefonů byla společnost Apple, která na trh vpustila svůj vynález iPhone, jenž naprosto změnil vnímání telefonů. Šlo o obrovský technologický posun, který spočíval v propojení klasických funkcí telefonu, s digitálním fotoaparátem, možnost multimediálního přehrávání a schopnost mobilní online komunikace.[43]

Firma ve posouvání trhu s mobilním zařízeními pokračovala, když zveřejnila další svoji novinku, kterou byl iPad, přestože parametry toho zařízení očividně splňují nový vývojový přístup, který má omezit každého uživatele v možnostech propojení s ostatními zařízeními. Další jedinečnost, která se postupně dostávala do většího množství telefonů je, že umí v dnešní době již skoro všechny, určit polohu uživatele.[44]

[43] PAVLÍČEK, A., pozn. 19, s. 61
[44] PAVLÍČEK, A., pozn. 19, s. 62

2. Mozek a naše myšlení ve vztahu k online prostoru

Zkoumání mozku patří i v dnešní době ke stále se rozvíjejícím vědeckým disciplínám, kdy se na mozek stále můžeme dívat jako na orgán, který nám schovává spoustu tajemství. Drtivá většina vědeckých špiček byla v období osvícenství přesvědčena o tom, že mozek je sítí nervových vláken. Jeden z prvních vědců, který se s tímto konceptem neztotožnil byl Sigmund Freud. Ten díky svým experimentům došel k závěru, že mozek je buněčné struktury stejně jako ostatní orgány. Jeho teze o struktuře mozku však ve vědeckém prostoru nebyla brána příliš vážně. Vše se začalo měnit až v pozdější době, kdy ke zkoumání mozku už byly využívány například mikroskopy, které dokazovaly že mozek se skutečně skládá z buněk, které se nazývají neurony. Ty se chovají stejně jako ostatní buňky v těle, jen s jedním rozdílem. Disponují totiž specifickými výběžky dvou druhů, axony a dendrity. Pokud je jednotlivá buňka aktivní, tak dojde k přenosu impulsu z jádra k axonu a spuštění tzv. přenašečů neboli neurotransmiterů. Tento přenašeč přenese informaci skrze Freudovu kontaktní bariéru (v dnešní době je používán termín synapse) k dalšímu neuronu, kde se naváže na jeden dendrit této mozkové buňky. Jednotlivé neurony jsou díky tomuto schématu schopny mezi sebou komunikovat a vytvářet nové vzorce a dráhy spojení navzájem mezi sebou.[45]

V minulém století docházelo k postupnému objevování neuvěřitelné složitosti mozku. Po zjištění množství neuronů v lidském mozku, které se odhadovalo na 100 miliard, bylo jasné, že díky tomu, jakým způsobem mezi sebou neurony komunikují, může dojít k ohromnému množství vzniku nových spojení. Přes všechen pokrok se však jeden názor na vývoj mozku nezměnil. Neměnným dogmatem bylo, že struktura mozku se nemění, kdy dojde k jeho formování v průběhu dětství až nakonec získá finální a neměnnou strukturu.[46]

Tento názor přetrvával ve vědecké obci poměrně dlouhou dobu. Zlom nastal v roce 1968. V tomto roce se absolvent Hopkinsovy univerzity Michael Merzenich pustil do výzkumu struktury mozku. Výsledky jeho výzkumu byly prvním impulsem ke změně vnímání struktury mozku, kterým však po jejich zveřejnění zatím nebyla věnována příliš velká pozornost. Merzenich však ve svých výzkumech pokračoval a dosáhl toho, že struktura mozku začala být znovu zkoumána a tvrzení o jeho plasticitě, tedy schopnosti se reorganizovat a transformovat, bylo postupně podkládáno stále více studiemi.[47]

Michael Greenberg přišel v roce 2008 s výčtem některých pozitivních ale i negativních věcí, které se týkají plasticity mozku. Podle něj je sice pravdou, že nám schopnost plasticity mozku dává svobodu v myšlení a jednání ve svém životě nebo že nám umožňuje vymanit se z genetických

[45] CARR, N. G., pozn. 26, s. 31-32
[46] CARR, N. G., pozn. 26, s. 32-33
[47] CARR, N. G., pozn. 26, s. 38-40

predispozic a předurčení, ale také je tu určité riziko, že naše působení omezíme jen do určitých vzorců chování, protože jakmile dojde k vytvoření nového spoje mezi neurony, tak jsme podněcováni opakovaně aktivovat tento spoj a vyladit ho tak, aby se z něj stala rutinní činnost. Může se tedy stát, že se pro nás automatické stanou některé návyky, které nemusí být dobré. Na toto riziko bylo často poukazováno, když se mluvilo o psychických problémech, například depresi.[48]

Technologické výtvory lidstva v celé jeho historii jsou snahou člověka získat kontrolu a moc nad okolím. Vynálezy, které mají usnadnit život jednotlivce a umožnit mu kontrolování a snazší život by se daly dělit do čtyř kategorií. Nejprve je to kategorie, která zvyšuje naše fyzické schopnosti, zručnost, příkladem této kategorie by mohl být pluh. Další skupinou vynálezů jsou objevy, které zintenzivňují naše smysly, jako třeba zesilovač nebo mikroskop. Třetí kategorie nám dává možnost ovlivňovat přírodní zákony více směrem k našim potřebám. K tomu může sloužit třeba antikoncepční pilulka nebo geneticky upravená potravina. Poslední kategorie rozšiřuje naše mentální dovednosti, umožňuje nám efektivněji sbírat a třídit informace nebo vyjadřovat naše myšlenky a celkově rozšíření kapacity naší paměti. K tomu nám pomáhají knihy, psací stroj nebo právě počítač a internet. Podobně jako naši mysl ovlivňovalo kreslení map od čmárání jednoduchých náčrtků do hlíny v pravěkých dobách až po nejsložitější výtvory v dnešní době, tak je viditelné, že stále masivnější užívání novodobých technologií, které se také posouvá stále dopředu, vede k transformaci naší mysli. Rozvíjí se vnímání nebo abstraktní myšlení.[49]

Vývoj vnímání v rámci neuroplasticity mozku způsobil, že nyní bereme více v potaz intelekt jednotlivce, protože víme, že užívání digitálních technologií formuje strukturu a směr našeho mozku. Pravdou je, že evoluce mozku probíhá velmi pomalu, takže nedošlo k zásadním změnám v oblasti genetiky, ale náš způsob myšlení je vlivem okolí diametrálně odlišný oproti stavu našeho mozku třeba 1000 let dozadu.[50]

Od ostatních masových médií odděluje internet jedna velmi důležitá odchylka, a to sice že v rámci jeho používání nejsme jen pasivní příjemci a čtenáři zpráv a konkrétních informací, ale také máme možnost informace aktivně pouštět do okolního světa a posílat dál.[51]

Proces četby textu se v celé historii dost výrazně měnil, až se dostal do dnešní doby, kdy nám text zprostředkovává digitální obrazovka. Při dokonalosti technologie působí text jako tištěný, avšak na náš mozek má tento druh textu úplně jiný vliv než kniha. Čtení digitálního textu zapojuje víc našich smyslů najednou, kdy vedle zraku používáme také hmat za účelem klikání nebo posouvání stránky. Ono čtení jakéhokoli textu vyžaduje zapojení více smyslů, ale koukání do počítače je odlišné od čtení klasické knihy, přičemž také digitální vyobrazení textu ovlivnilo naši míru a intenzitu pozornosti,

[48] CARR, N. G., pozn. 26, s. 52-54
[49] CARR, N. G., pozn. 26, s. 65-66
[50] CARR, N. G., pozn. 26, s. 71
[51] CARR, N. G., pozn. 26, s. 119

která je textu věnována. Naše myšlení se internetu přizpůsobilo a naučilo se fungovat ve vzorcích efektivního používání. Důležité charakteristiky, které dělají v tomto směru internet zajímavý, jsou interaktivita, hyperlinky, vyhledatelnost a multimédia. Možnost volně přejíždět při čtení textu, následně napsat zprávu a opět sledovat displej nám dává efektivní prostor k zisku důležitých informací a k jejich třídění.[52]

Další oblast lidského života, která začala být vnímána jinak s nástupem digitálních technologií, jsou živá vystoupení. Dříve bylo naprosto nemyslitelné, aby si kdokoliv z nás přinesl elektronické zařízení do divadla nebo především na koncert. Divadla se tomu ještě celkem úspěšně brání, ale u koncertů je jasné, že tomu tak není. Zapnutý mobil a nahrávání různé délky obsahu v rámci koncertu se stalo běžnou součástí dnešních hudebních vystoupení. Ještě výraznější je rozdíl přístupu v samotných knihovnách. Tištěné svazky, které předcházely digitálním dokumentům, nemají své jisté místo už ani v knihovnách. Podle několika výzkumů se totiž hlavním tahákem stal přístup k internetu nebo nabídka Wi-Fi připojení, které knihovna nabízí. Šustění stránek knih byl postupně nahrazen ťukáním do klávesnice.[53]

Přitom jsou to právě knihy, které pravděpodobně nejvíce vzdorují internetu. Stále dochází k vydávání nových publikací, a přestože knižní vydavatelé zaznamenali nemalé peněžní poklesy, je pořád pro koho vydávat. Ovšem i zde se snaží digitalizace dosáhnout svého, důkazem budiž vznik stále chytřejších digitálních čteček nebo přesunu knih do online prostoru.[54]

Když mluvíme o transformovaném vnímání při četbě textu, tak stojí za to zmínit, že ke změně muselo dojít i při psaní, a nejen při čtení. Důkazem budiž příběh japonských dívek, které sepisovaly příběhy v podobě textových zpráv a následně je zveřejňovaly. Tato forma masivně oslovila ostatní, a tak došlo k tomu, že vydavatel jejich příběhy prostřednictvím zpráv otiskl a udělal z nich knihu. Dle vyjádření jedné z autorek těchto příběhů je k tomuto kroku vedl postoj mladé generace k tištěným knihám a zejména románům. Pro dospívající je příběh, který se v románu odehrává cizí, nedokáží se s ním příliš ztotožnit a zároveň je pro ně jazyk profesionálního autora a skladba textu velmi složitá na porozumění. Na tom je patrné, jak velkým způsobem se změna myšlení při čtení textu odráží v jeho tvoření.[55]

Je evidentní, že se naše obliba čerpání informací z obrazovky monitoru a užívání online prostoru neobjevila lusknutím prstu v době nástupu internetu. Určitý přechod v myšlení a změna vnímání v naší společnosti postupně vzrůstal a lidé začali stále více mít rozptýlenou pozornost. Důkazem budiž historka z vědecké konference v 70. letech, kdy lidé nadšeně aplaudovali novému vynálezu, kdy systém byl schopný provádět více úkonů najednou, obrazovka mohla být rozvrstvena

[52] CARR, N. G., pozn. 26, s. 126-128
[53] CARR, N. G., pozn. 26, s. 135 a 137
[54] CARR, N. G., pozn. 26, s. 139-141
[55] CARR, N. G., pozn. 26, s. 146-147

do více oken a mohly být současně otevřeny dva dokumenty nebo najednou fungovat dva programy. V tomto případě jde o multitasking, tedy schopnost počítače pracovat na více věcech najednou, která je pro nás v dnešní době naprosto samozřejmá.[56]

Jedním z pokračovatelů M. Merzenicha, o kterém jsem psal dříve, byl Gary Small. Ten provedl se svým týmem studii, ve které se snažil dokázat vliv internetu na naše myšlení. Účastníky jeho výzkumu bylo 24 jedinců, z nichž jedna polovina byli dlouhodobí uživatelé internetu a druhá polovina byla v používání online prostoru naprosto nová. Skrze speciálně upravené brýle jim pouštěli záběry webových stránek a monitorovali aktivitu jejich mozku. Výsledky ukázaly, že výraznější aktivita byla zaznamenána jednoznačně u poloviny zkušenějších. Následný pokus se čtením běžného tištěného textu žádné markantní rozdíly neukázal. Tím však studie neskončila. Za dalších 6 dní se celý proces opakoval. A během tohoto času od prvního pokusu nechali vědci skupinu nezkušených pravidelně každý den používat internet jednu hodinu. Výsledky působily neuvěřitelně. Jen na základě několika hodin se aktivita mozku při používání mozku obrovsky zvedla a dráhy myšlení se přestavěly, vznikly nové vzorce chování. Small si na základě těchto výsledků kladl otázku, která je velmi nasnadě. „Jestliže je náš mozek tak citlivý vůči jedné hodině vlivu internetu, co se děje, když u něj trávíme víc času?“ [57] Christopher Chabris přišel ještě s jedním důvodem proč tak toužíme po používání internetu. Jednou z jeho silných stránek je přísun dat a nových informací a člověk obecně prahne po tom co je nové, přestože tak nějak tuší, že to bude naprosto nevýznamné.[58]

[56] CARR, N. G., pozn. 26, s. 158-159
[57] CARR, N. G., pozn. 26, s. 168-169
[58] CARR, N. G., pozn. 26, s. 186

3. Proces učení a didaktika výuky

Podle mnohých psychologických výzkumů probíhá si osvojování nových informací a dovedností díky procesu zapamatování. Nové věci se ukládají do krátkodobé a poté do dlouhodobé paměti. Když ovšem nedochází k opakování informací nebo té dovednosti, tak náš mozek většinu zapomíná.[59] Aby se předešlo zapomenutí nové látky, tak je důležité pro všechny pedagogy, aby nové učivo nebylo probráno příliš rychle, aby dostali žáci dostatečný prostor k tomu nové učivo zpracovat nebo aby byla nová látka používána a opakována, protože poté dochází k uložení těchto informací do dlouhodobé paměti.[60]

Vyučování jako takové je dvousměrný proces. Dochází zde k předávání informací, u kterých je důležité, aby měl žák směrem k učiteli prostor vyjádřit zpětnou vazbu, případně položit nějaké otázky. Bez nich by totiž učitel nemohl vědět, jestli se žák něčemu novému naučil či ne. [61]

Školní prostředí a vztah mezi učitelem a žákem je také, podobně jako v mnoha dalších případech, velmi často ovlivněn prvním dojmem, který přichází za účelem odhadu druhé osoby a abychom věděli, jak se k němu máme chovat. Je ovšem velmi důležité, aby pedagog vůči svým žákům dokázal tento první dojem nepodporovat a utvořit si o jednotlivcích komplexnější obrázek na základě svých dalších zkušeností. Každý student totiž potřebuje, aby byl občas pochválen a nějak pozitivně hodnocen, žáci by se měli cítit učitelem přijímáni takoví jací jsou a měli by mít pocit, že si jsou rovni s ostatními v kolektivu. Tento cíl by měl mít každý učitel, bohužel málokterý z nich ho naplňuje. Z některých studií vyplynulo, že chlapci bývají v kolektivech často zvýhodněni, je jim věnována větší pozornost nebo mají lepší přístup ke speciálnímu vybavení, jako jsou třeba počítače.[62]

Základním stavebním kamenem vztahu mezi kantorem a studentem je stejně jako u ostatních vztahů hlavně respekt. Podstatné je projevovat respekt každému jednotlivci, a to mnohem víc než třídě jako celku. Vybudování vztahu zabere většinou poměrně dlouhou dobu. Pro učitele je nejdůležitější, aby posiloval svoji autoritu ve třídě. Vůči konkrétním osobám ve třídě se toto nejprve děje skrze formální autoritu, jde o úvodní fázi navazování vztahu, kdy učitel ještě nemá dlouhodobější vztah s jednotlivci. Proto udržuje ve třídě nastavená pravidla skrze svoje postavení. Druhou fází je přechod od formální k osobní autoritě. V momentě, kdy se kantorovi podařilo získat úctu a respekt studenta přechází, tak se autorita mění na osobní a vztah je daleko více založen na osobnostní rovině, je pevnější a stálejší. Žák má poté větší tendenci vyhovět učitelovým požadavkům a pokud učitel přistupuje k žákovi správně, tak si vytvořit náhled na sebe díky učitelově zpětné vazbě.[63]

---

[59] PETTY, Geoffrey. Moderní vyučování. Vyd. 5. Přeložil Štěpán KOVAŘÍK. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-427-4. s. 9
[60] PETTY, G., pozn. 59, s. 12
[61] PETTY, G., pozn. 59, s. 35
[62] PETTY, G., pozn. 59, s. 67 a 71
[63] PETTY, G., pozn. 59, s. 76-78

3.1 Metody výuky

Zřejmě se nedá zcela jasně stanovit, která metoda je obecně nejlepší. Všechny mají svá pozitiva i negativa a každá z nich je používána především proto, aby splnila to, co v daný moment učitel potřebuje. Z jednoho výzkumu vyplývá, že žáci upřednostňují metody, které podporují jejich aktivitu, příkladem je třeba skupinová diskuse. Mohou tvořit, povídat si mezi sebou nebo konat některé činnosti. Ty metody, které však nedávají příliš šanci k projevu, tak nebývají tolik v oblibě žáků a studentů. Takovou metodou je třeba přednáška. Bohužel v realitě velmi často dochází k tomu, že se učitel drží dvou možná tří metod, které střídá a další nevyužívá.[64]

Právě pro studenty příliš nezáživný výklad bývá nejvíce frekventovanou metodou, která je při hodinách používána. Ten je vhodný za účelem popisu určitého tématu nebo podrobnějšího vysvětlení, ovšem neposkytuje příliš prostoru pro praxi. Je sice pravdou, že výklad nevyžaduje příliš mnoho přípravy, má však jedno značné úskalí, a sice že může začít být velmi rychle pro posluchače nudný. Někteří žáci udrží pozornost sotva 5 minut a podle některých studií univerzitní studenti a žáci maturitních ročníků přibližně 15-20 minut.[65] V návaznosti na fakt, který jsem popisoval o pár řádků výše, tedy, že užívání internetu a počítačových technologií rozmělňuje naši pozornost, se tedy zcela jistě nabízí tvrzení, že při distanční výuce bylo pro žáky všech věkových kategorií udržet pozornost ještě složitější než obvykle.

Posunem od metody výkladu je například dialog. Pokud učitel pokládá ve třídě otázky, na které se samotní žáci snaží vymyslet odpověď, tak je poté pravděpodobnější, že žáci poznatek získaný ze školní hodiny budou schopni použít v reálném životě.[66]

Jak jsem již zmínil, tak jedna z nejzáživnějších metod je pro žáky diskuse. Ta je ideální, pokud se ve třídě řeší téma, které se nezakládá jen na holých faktech, ale žáci při probírání tématu mohou vyjádřit své názory a poslechnout si také dojmy ostatních ve skupině. Příhodným tématem pro diskusi ve třídě může být například problematika rasismu. V momentě, kdy jde o třídní diskusi je dobré si ji pečlivě připravit a případně si naplánovat otázky, které budu žákům při diskusi o tématu jako učitel pokládat. Tyto otázky vhodné pro diskusi mohou být buď jakési úvodní otázky, které zjišťují názor žáků. K těmto otázkám se poté dá přikládat doplňující otázka.[67] Učitel může téma probírat takto s celým kolektivem nebo je také možné vytvořit diskusní skupiny, kdy by mělo jít především o dvojice

[64] PETTY, G., pozn. 59, s. 111-112
[65] PETTY, G., pozn. 59, s. 114-116
[66] PETTY, G., pozn. 59, s. 153
[67] PETTY, G., pozn. 59, s. 165-167

nebo trojice, které mezi sebou vedou diskusi, díky které jsou schopni závěrem odpovědět na zadané téma.[68]

3.2 Užívání elektronických technologií při výuce

Ačkoliv bývá většina informací při výuce předána slovem, tak se postupně při konkrétních vědeckých výzkumech ukázalo, že více než tři čtvrtiny z předaného obsahu během hodiny vnímáme prostřednictvím zraku. Pokud máte na tabuli nebo spíše na dataprojektoru, nějaké nové tvrzení v písemné podobě, tak je daleko snazší toto tvrzení zapomenout a nevšímat si ho, než pokud je na tabuli nový obrázek nebo nějaké grafické zpracování tématu. Vedle toho, že vizuální vjemy jsou pro žáky zajímavější a upoutávají pozornost, tak také přinášejí změnu. Po dlouhé době, kdy se neustále učilo prostřednictvím dlouhých výkladů, přinášejí hodiny, při kterých mají žáci se aktivně zapojit a zároveň vnímají nějaký vizuální podklad při hodině, vítanou změnu. Především ovšem technologické pomůcky při výuce pomáhají konceptualizaci. Pokud popis nějaké činnosti, kterou se máte naučit slyšíte, nemá to zdaleka takový účinek, jako vidět názornou ukázku.[69] Celkově vzato nástup nových komunikačních způsobů a počítačových technologií je výrazným impulsem k vyvinutí klasických přístupů ke vzdělávání a prostorem pro to, aby i v této oblasti školství, která se v mnoha ohledech drží principů vzniklých několik stovek let zpátky, mohlo dojít k evoluci a posunu. Je vhodné, aby vzhledem k tomuto trendu byly školy vybavovány moderními prostředky, aby byly zřizovány speciální třídy, které mohou využít těchto technologií a aby se jejich počet neustále zvyšoval a mohlo docházet k postupné adaptaci výuky na nové technologie a následnému přesunu obsahu výuky do virtuálního prostředí.[70]

Jedna z prvních možností přichází s využitím moderních kopírek. Jejich prostřednictvím je možné přinést do hodiny materiál v mnohonásobně větším množství nebo jiné velikosti. Posléze můžete například žákům zadat, aby samostatně nebo ve skupině vypracovali nějaké cvičení a výsledky s nimi projít.[71]

Další z variant, jak se dají využít technologie při výuce, jsou promítací projektory. Původně projektory fungovaly takovým způsobem, že se připravila speciální fólie, která se do něj vložila a na speciálním plátně se promítal obsah, který byl k vidění na fólii. Dnes již tato technika pokročila do podoby, kdy se nevkládají fólie, ale veškerý obsah je promítán do projektoru přímo z počítače. Výhody projektoru spočívají v tom, že se dají podklady použít jako předem připravené i v dalších hodinách, učitel má větší prostor látku dovysvětlit a věnovat se třídě. Důležité je při práci s novou

[68] PETTY, G., pozn. 59, s. 178
[69] PETTY, G., pozn. 59, s. 271-272
[70] DOSTÁL, Jiří, Alena HAŠKOVÁ, Mária KOŽUCHOVÁ, Jiří KROPÁČ, Milan ĎURIŠ a Jarmila HONZÍKOVÁ. Technické vzdělávání na základních školách v kontextu společenských a technologických změn. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5238-8.
[71] PETTY, G., pozn. 59, s. 274-275

technologií znát způsoby zacházení, aby nedošlo k tomu, že při hodině budete ztrácet čas, protože například nevíte, jak s projektorem manipulovat.[72] Používání projektorů a interaktivních tabulí může však také přinášet řadu rizik. Jedním z nich je podle jednoho výzkumu fakt, že časté používání těchto technologií může způsobovat zhoršování pravopisu, a to zejména u mladších žáků, kde tento jedinec může spoléhat na to, že za něj stroj opraví jeho chyby. Dalším nebezpečím, které hrozí, je že, při pravidelném používání nových technologií nabývají žáci často pocitu, že toto je jediná cesta, jak se učit novým věcem a často jsou tak ochuzeni o jiné metody vzdělávání se. Přílišná aplikace těchto technologií při výuce může také být ohrožující pro zdraví dítěte.[73]

V multimediální době je velikým poutačem pozornosti televize nebo jakékoliv video. Využití videa při hodinách je tedy určitě vhodnou pomůckou, avšak automatický úspěch a pozornost žáků to nezaručuje. Jak jsem již zmiňoval technologie v dnešní době rozmělňují pozornost žáků, takže i přes využití videa jako vhodné pomůcky pro výuku je vhodné třídu směřovat takovým směrem jakým učitel potřebuje. Stejně jako u přípravy výkladu nebo jiných metod výuky i u videa je dobré, aby si ho učitel nejprve prohlédl a ujasnil si záměr proč chce video při výuce použít. Studenti potom mohou z videa získat konkrétní informace, které se týkají probírané látky, odpovědět na ně a následně o tématu s učitelem diskutovat.[74]

Je celkem paradoxní, že mnoho učitelů není zastáncem používání počítače jako pomůcky při výuce. V dnešní počítačové době je však nezbytnost umět počítač používat a znalost při jeho obsluze se očekává jako samozřejmost od žáků i učitelů samotných. Pravděpodobně nejpoužívanější software při práci s počítačem je používaný textový editor. Tento program, který funguje jako taková dokonalejší verze psacího stroje, lze využít ke tvorbě pracovních listů, podkladů, ze kterých se mohou žáci učit nebo přípravě testů. Už není nutností tyto materiály složitě připravovat a psát ručně, ale nachystat si je na počítači a v kooperaci s tiskárnou nebo kopírkou je také nesčetněkrát namnožit. Další software k využití je databáze. V rámci databáze lze ukládat řadu záznamů, které mohou sloužit jako podklady k výuce a je možné se k nim zpětně vrátit. Zároveň se dají třídit podle konkrétního systému a je daleko jednodušší je zpětně dohledat právě podle jejich členění, než pokud by například žáci měli k dispozici fyzicky několik papírů, kterými by se museli zdlouhavě přehrabovat. Posledním nejčastějším programem, který bývá vytěžován jako pomůcka k výuce je tabulkový editor. Ten slouží ke zpracování numerických informací všeho druhu a je schopen vykonávat početní operace od těch úplně primitivních, jako je sčítání a odčítání až po ty úplně nejsložitější. Počítač jako takový může přímo fungovat jako učitel. Jak uvádí autor na straně 294: „Pro učení pomocí počítače je ve světě užívána zkratka CAL („computer-assisted learning“). Počítačové programy, které umožňují, aby

[72] PETTY, G., pozn. 59, s. 275-276
[73] DOSTÁL, J., HAŠKOVÁ A., et al., pozn. 70, s. 125-126
[74] PETTY, G., pozn. 59, s. 288-289

počítač plnil funkci učitele, se nazývají výukový software.“ [75]Další plusy, které vyplývají z používání počítačů při hodinách ve škole, jsou grafy, které je možné efektivně zpracovat a posléze prezentovat stejně jako jiný grafický materiál. Komunikace s ostatními počítači, ať už v rámci stejné sítě nebo na dálku již zmíněné zpracovávání dat. Tato data mají velkou výhodu v tom, že se dají velmi jednoduše aktualizovat a zpracovaný podklad vypadá velmi odborně, což je pro hodinu ve škole velmi důležité.[76]

Počítačové technologie přinesly podstatnou změnu ve výuce a také v rámci vztahu učitel – žák – poznatek. Nejde jen o využití interaktivní tabule, ale také o to, že začali vznikat speciální počítačové programy, skrze jichž může žák rozvíjet svoji představivost nebo abstraktní myšlení. Jde o to, že z fyzického prostředí, kdy žák zkouší něco vytvořit, tak najednou nezkouší prostřednictvím vlastních rukou, ale skrze myš nebo klávesnici. Podle některých studií je evidentní zvýšení motivace u žáků a je také dokázáno, že virtuální prostředí je pro ně velmi přitažlivé.[77]

Jedním z důkazů tohoto jevu je konkrétní výzkum, který měl za cíl ukázat, jestli žáci preferují plnit zadanou úlohu, v tomto případě stavbu krychlí, pouze skrze svoji fantazii, podle reálného modelu z fotografie, podle předem načrtnutého plánu anebo podle virtuálního předkreslení s použitím tabletu nebo interaktivní tabule. Z výsledků je patrné, že žáci primárního vzdělávání, kteří byli účastníky výzkumu, by nejčastěji volili úlohu opakovaně plnit s využitím nových technologií. Díky lepší vizualizaci v rámci využití interaktivních zařízení byli žáci schopni nahlížet na stavbu krychle z lepších úhlů, jednou šlo o jiný než klasický pohled na takovou strukturu jindy zase o schopnosti, které nám umožňují počítačové technologie a specifické programy pro nahlížení na takový model.[78]

Je zcela jistě patrné, že elektronické technologie a jejich používání znamená veliký mezník v evoluci procesu učení. Vývoj v oblasti kybernetiky postupně přináší do školních tříd stále výraznější změny a třída se stává moderní třídou, která následuje moderní trendy tohoto století. Díky využití těchto technologií se zvyšuje efektivita v získávání nových znalostí a jejich osvojování si. Ruku v ruce s tím se zvedají schopnosti nejen žáků, ale také učitelů.[79]

Jak jsem již dříve zmínil, tak velkou výzvou je pro pedagogy všech školských zařízení se adaptovat na nové technologie, které jsou k výuce používány. Kantor jakožto nositel nových informací pro svoje studenty je v dnešní době také považován za odborníka v oblasti digitální gramotnosti. Určitým průvodcem pro učitele je v tomto směru speciálně navržený model, který popisuje konkrétních 25 kompetencí, rozdělených do 6 kategorií, kterými by měl učitel disponovat. Tento koncept může v určité formě sloužit také jako návod, přestože jde o okleštěnou verzi původního mezinárodního dokumentu, kdy tento je určen všem pedagogům v ČR. Důvodem proč se také dá brát

[75] PETTY, G., pozn. 59, s. 291-294
[76] PETTY, G., pozn. 59, s. 296
[77] DOSTÁL, J., HAŠKOVÁ A., et al., pozn. 70, s. 131
[78] DOSTÁL, J., HAŠKOVÁ A., et al., pozn. 70, s. 136 a 142
[79] DOSTÁL, J., HAŠKOVÁ A., et al., pozn. 70, s. 145

jako instruktážní podklad je ten, že zohledňuje, jestli je pedagog začátečníkem v užívání digitálních technologií, pravidelným uživatelem, pokročilým jedincem nebo jestli řídí proces výuky skrze digitální technologie například v rámci celé školy.[80]

Mimo jiné vyšlo najevo, že pokud je učitel zdatným uživatelem digitálních technologií, tak je více přesvědčen, že jejich aplikace při výuce může tento proces zefektivnit a přispět ke vzdělávání studentů. Oproti tomu učitelé, kteří zvládnou počítače používat jen se základními znalostmi, tak mají mnohdy problém začlenit digitální technologie do výuky. Z toho je patrné, že základní znalost pro osobní užití ještě není zárukou pravidelného a plynulého používání technologií ve výuce. Jiný výzkum ovšem zase poukázal na to, že v některých zemích souvisí užívání digitálních technologií s přístupem učitelů, kdy kompetence jako takové jsou zde spíše až na druhé koleji.[81] Přestože se schopnosti a kompetence pedagogů v oblasti nových technologií neustále rozšiřují, je tu i řada překážek. Mezi ně patří například nedostatečná sebejistota, příliš velké náklady, u některých učitelů to může být slabá znalost anglického jazyka nebo špatný učební plán, který nekoresponduje s užíváním digitálních technologií.[82]

[80] SVOBODA, Petr., et al. Digitální kompetence učitelů středních odborných škol jako výzva současného vzdělávání. Brno: Paido, 2020. ISBN 978-80-7315-272-7. s. 101-102
[81] SVOBODA, P., et al., pozn. 80, s. 109
[82] SVOBODA, P., et al., pozn. 80, s. 112

4. Covid-19 a jeho dopady

V březnu roku 2020 se do celého světa rozšířila nemoc pojmenovaná Covid-19, která nám postupně kompletně změnila životy a způsobila restrikce maximálního kalibru, kdy se stala realitou taková opatření jako je třeba zákaz vycházení nebo omezené přejíždění do sousedního okresu. Další opatření, které se dotklo všech dětí a dospívajících bylo, že se veškerá výuka přesunula z prezenční formy do formy distanční.

Vzhledem k tomu, že v tématu dopadů opatřeních a pandemie chybí výzkumná data, rozhodla se společnost PAQ Research ve spolupráci s firmou Kalibro provést nejednu studii na toto téma.[83] Ze získaných dat vyplynulo například, že více než třetina účastníků studie absolutně nemohla pochopit učivo, které bylo v hodinách distanční výuky zrovna aktuální. Větší problémy s látkou měly děti, které pochází z rodin od rodičů nižší edukační úrovně nebo od rodičů, kteří jsou samoživitelé. Dále byla tato studie zaměřena na motivaci. Prokázalo se, že ta se výrazně snížila, a to u více jak poloviny dětí. Ukázalo se také, že víc než 50 % dětí se méně těšilo na online hodiny. Z celkových dat je patrné, že žákům chyběla prezenční výuka.[84]

Na základě absolvování dvou stejných testů s odstupem jednoho roku, kdy 12 měsíců fungovali žáci v onlinu, jiná studie obou společností ukázala, že online výuka žákům vzala přepočtem 3 měsíce učení.[85] Na základě těchto výsledků připravilo ministerstvo školství strategii, která měla za cíl pomoci dětem, které měly horší výsledky. Pozitivem těchto výsledků může být aspoň to, že byli vyvráceny výsledky jiného výzkumu z Nizozemí ze začátku pandemie, z nichž vyšlo, že distanční výuka má v podstatě nulovou účinnost.[86] Ale nic na tom nemění, že podle jiného výpočtu nastal s 95 % jistotou propad nabraných vědomostí. Zakladatel společnosti PAQ Research a sociolog Daniel Prokop okomentoval výsledky následovně. „Pandemie podtrhla potřebu mít nástroj, jak identifikovat potřebné školy a žáky. Žáci z chudších rodin, které například pobírají přídavek na dítě, nejen po pandemii potřebují podporu ve vzdělávání pro vyrovnání rozdílů učení z domova. Kromě doučování je ale potřeba i aktivizace dětí v nízkoprahových volnočasových aktivitách.“ [87]

---

[83] PAQ RESEARCH [online]. [cit. 27. 4. 2022]. Dostupné z: https://www.paqresearch.cz/

[84] PROKOP, D. Distanční výuka: 36 % žáků cítilo, že nestíhá. Pokles motivací. Podporu chtějí rodiče nižších vrstev. In: paqresearch.cz[online], 30. června 2021 [cit. 2022-04-01]. Dostupné z: https://www.paqresearch.cz/post/distanční-výuka-36-žáků-cítilo-že-nestíhá-pokles-motivací-podporu-chtějí-rodiče-nižších-vrstev

[85] PROKOP, D. Pandemie žákům výsledkově vzala v průměru 3 měsíce učení. In: paqresearch.cz[online], 5. října 2021 [cit. 2022-04-01]. Dostupné z: https://www.paqresearch.cz/post/pandemie-dopad-zaci

[86] PROKOP, D., tamtéž

[87] PROKOP, D., tamtéž

5. Můj výzkum a jeho výsledky

Se dvěma učiteli jsem pro svou bakalářskou práci dělal rozhovor, v jednom případě šlo o učitelku základní školy v Trutnově, která učí na druhém stupni této základní školy. V druhém případě jde o učitele, který učí na gymnáziu v Hradci Králové, anglický a německý jazyk. Oba rozhovory probíhaly 12.4. 2022. Rozhovor s učitelkou probíhal online prostřednictvím aplikace Microsoft Teams, rozhovor se středoškolským učitelem probíhal na společné schůzce. Praxe učitelky je rok na gymnáziu a 21 let na základní škole, učitel má za sebou 14 let ve školství. První okruh otázek se zaměřoval na pozici obou učitelů ve škole a jaká byla jejich situace před nástupem distanční výuky. Další okruh se zabývá nástupem pandemie a počátkem výuky v online prostoru. Poté se v rozhovorech objevují dotazníkové otázky a následuje okruh otázek, který se týkal přímo jejich učitelské profese v době pandemie. Posledním okruhem otázek je komunikace s vedením a vnímání pandemie z jejich osobního pohledu. Okruhy otázek a dotazy konkrétní následují za sebou v tomto pořadí zejména, protože korespondují s postupným časovým vývojem situace, pandemie a distanční výuky. a.

5.1 Rozhovor s učitelkou – ZŠ Komenského Trutnov

Vy jste třídní učitelka nějaké třídy?

ANO, jsem třídní učitelkou 9.A a právě dnes dělají přijímací zkoušky na střední školy. Mimo to ještě učím všechny třídy od šesté až po devátou třídu dějepis, občanskou nauku a hudební nauku.

Zažila jste někdy distanční výuku? (například na VŠ – dálkové studium apod.)

NE, vůbec, když já jsem studovala na vysoké škole, tak byly počítače ještě “v plenkách”.

Před 2 lety se objevil covid a začaly se postupně všechny školy zavírat. Jaká byla Vaše první reakce, když jste se to dozvěděla?

Vzpomínám si na to docela dobře. Pamatuji si, že ten den byla středa a ten den jsme čekali školní inspekci. Inspekce přišla a v 10 hodin nám oznámili, že se školy zavírají. V ten moment zase inspekce odešla. Veškeré naše podklady byly vlastně úplně zbytečné.

Jak u Vás ve škole probíhala adaptace na online režim vyučování?

U nás to bylo relativně pozvolné, protože do konce týdne jsme ještě zůstali prezenčně a vyčkávali jsme, jaké pokyny dostaneme. V pondělí jsme pak měli schůzku s kolegou, který nám nabízel Google učebny, kdy v té době jsme vůbec netušili, co to je. Následně pak všem zařídil emailové adresy a byli jsme tím pádem první a jediná škola v Trutnově, která byla schopna s dětmi v distančním režimu fungovat.

Takže jste používali přímo Google classroom?

ANO, přesně tak. Přímo v té Google classroom se dá i vysílat, tudíž tam probíhaly i hodiny s žáky.

Jak jste před covidem využívala ve výuce online prostor? (e-learningy, moodle apod.)

Myslím si, že vůbec. Nevzpomínám si, že bychom něco takého využívali.

Jakým způsobem se změnilo používání online prostoru v době pandemie? Jak jste hodiny vedla, jak jste dávala úkoly a testy?

Víceméně vše bylo založeno na metodě pokus-omyl, protože nás nikdo neškolil, ale nakonec si myslím, že jsme to zvládli velmi dobře. Vysílali jsme všechny hodiny kromě hudební nauky, takže jsem vysílala 20 hodin týdně. Mimo vysílání (výkladu) jsem pak žákům poskytla hotové zápisy, které museli žáci přepsat a zaslat mi je zpátky. Dále jsem pak vytvářela formuláře, které v podstatě nahrazovaly testy. Všichni žáci museli mít zapnutou webkameru a mikrofon. Těm dětem, které neměly potřebné vybavení, jsem se ho snažila i sehnat. Nakonec jsme fungovali dobře, až na tu snahu některých dětí.

Jaké online platformy používáte dnes?

Od září mám založené všechny učebny (Google classroom) pro všechny děti na každý předmět, protože na podzim jsme jak učitelé i žáci byli dost často v karanténě. To pak fungovalo tak, že jsem místo hodiny vysílala online z kabinetu. Zároveň žákům stále poskytuji zápisy.

Používáte nějakou další platformu?

NE.

Máte zkušenost s hybridní výukou? Kdy část třídy byla online a část třídy prezenčně?

ANO, právě na podzim se to stávalo dost často, protože zhruba ⅓ dětí byla očkovaná, a zbylé ⅔ skončily v karanténě. Fungovalo to tak, že jsem měla ve třídě kameru, která byla namířena buď na mě, nebo na tabuli, komunikovala jsem jak s dětmi doma, tak s dětmi ve škole a pokud byli doma, tak mi do Google classroomu museli vkládat úkoly nebo zápisy z hodin.

Myslíte si, že jste nakonec hybridní výuku zvládli? Našli jste si systém, jak komunikovat?

Já si myslím, že děti už byly poměrně zvyklé z minulého roku, kdy teď zkrátka museli být v karanténě, takže se připojili v 8:00 na online hodinu a poslouchali můj výklad a plnili úkoly. Samozřejmě pak moje příprava byla v podstatě dvojitá. Musela jsem vymyslet co zadat za úkoly dětem prezenčně a co dětem, které jsou distančně.

Musela jste vy sama pořizovat nějaké nové elektronické vybavení pro online výuku?
U nás byla situace poměrně složitější, protože já i manžel jsme učitelé a máme dvě děti, které byly na distanční výuce doma, tudíž jsme potřebovali 4 počítače. Já a manžel jsme si přinesli počítač z práce a dětem jsme pak koupili nové notebooky.

Vzhledem k nově nabytým zkušenostem, jste zastánce prezenční nebo distanční výuky?
Na 150 % jsem zastánce prezenční výuky. Všechny předměty, které já vyučuji, potřebují prezenční výuku, protože děti potřebují vnímat hodně informací a u počítače zkrátka neudržely pozornost. Spousta dětí distanční výuku využila pro to, aby si udělali mezi tím něco jiného. Zároveň nemají takovou disciplínu. Dokud jsem nezadala za úkol, že mi musí vždy po hodině vyfotit své zápisy, které si v průběhu hodiny zapsaly, většina dětí si ani nic nezapisovala.

Takže s koncentrací byl problém? Jak jste tedy hodiny vedla abyste tomu předešla?
Já jsem měla 20 minut výklad a pak jsme pracovali s interaktivním pracovním sešitem. Já jsem jim ho sdílela a oni sami si vyplňovali do svých pracovních sešitů, které mi na konci hodiny museli vyfotit, abych viděla, že opravdu v hodině dávali pozor. Zároveň posledních 10 minut hodiny měly děti vyhrazené na zapsání si látky z hodiny.

Takže vlivem toho, že jste měla kratší výklad, tak děti zvládly udržet pozornost, protože pak musely být aktivní.
Ano, přesně tak.

Dokážete z Vaší pozice učitele popsat jedno pozitivum a jedno negativum distanční výuky?
Tak negativum vím naprosto přesně, protože jsem si totálně zkazila zrak, kdy jsem 2 měsíce měla na oku pásový opar. Celý den jsem koukala do počítače, večer pak kontrolovala zápisy, odevzdané úkoly a opravené testy. Začala jsem taky nosit dioptrické brýle. Pozitivem je, že se děti hezky naučili pracovat i když jsou nemocní nebo mají nějakou absenci. Bohužel, to že jsem některé podklady dávala k dispozici online, pak někteří žáci začali využívat, když si v prezenční hodině nepsali zápis a pak mi argumentovali, že si to dopíšou doma.

Vnímáte, že komunikace byla na začátku distanční výuky složitá?

Ti žáci, kteří byli pilní a poctiví i dříve ve škole, zůstali pilní i v distanční výuce a tam to bylo vše v pořádku. Pokud byli nemocní, tak mi rodiče napsali omluvenku a nebyl problém. Ti žáci, kteří dříve ve škole nic moc nedělali, tak chtěli stejně fungovat i v distančním režimu. Několikrát jsem musela celou situaci řešit i přes rodiče. Já jsem si nejvíce hlídala svojí kmenovou třídu, kde jsem všem zajistila potřebné vybavení, aby nikdo nemohl říct, že nemá počítač nebo kameru a nemůže psát písemku, nebo plnit úkoly.

Používala jste ke komunikaci s problémovými žáky sociální sítě? (např. messenger)

Ne. Telefonovala jsem rodičům.

Jak se žákům dařilo plnit termíny úkolů?

Stejně jako ve škole. ⅔ žáků odevzdali včas, já jsem jim to zkontrolovala a vše bylo bez problémů. Google učebna umí hlídat termíny, takže když někdo neodevzdal včas, počkala jsem ještě jeden den a poté jsem je urgovala, aby ihned odevzdali.

Jak hodnotíte prospěch žáků? Zlepšil se, zhoršil se?

Moje kmenová třída na tom zůstala více méně stejně. Vnímám, že se říká, že to měly děti jednodušší, protože jim spoustu věcí učitelé odpustili, nebo dostaly dobrou známku už jen za odevzdávání. Obecně věřím tomu, že se hodně žáků zlepšilo, protože splnili, co se po nich chtělo a získali lepší hodnocení, než kdyby byli ve škole.

Ze začátku pandemie bylo učitelům doporučeno, aby k dětem přistupovali benevolentněji. Aplikovala jste tento přístup?

Ze začátku ano, ale po nějaké době už jsem je začala známkovat stejně jako ve škole. Pokud děti v průběhu výuky dělaly věci, co neměly, nevěděly pak jak odpovědět na otázku v testu. Rozdala jsem i nějaké horší známky. Když jsem jim věnovala tolik času a energie, tak jsem jim v testech neulevovala.

Řešili jste během online výuky problém, že by žák propadal, nebo chtěl odejít ze školy?

Vyloženě propadání ne, ale jeden žák byl poměrně problémový. Žák dostal od školy kameru, protože ji sám neměl, ale i přesto za celou dobu online výuky nebyl schopen si ji zapnout. Bez kamery si totiž do testu mohl napsat co chtěl a vždy měl jedničku. Řešila jsem to i s jeho rodiči, ale bohužel já, ani rodiče jsme ho nedokázali donutit. Pak bylo složité vysvětlit i ostatním spolužákům, že ostatní musí

mít kameru zapnutou a on ne. Bylo to vůči ostatním nefér. Tento žák teď ani nechodí do školy, má vysokou absenci, ale rodiče neví, jak to řešit.

Změnila jste vy osobně přístup k žákům, zejména ze začátku pandemie? Že jste byla například tolerantnější k termínům odevzdávání prací?

Asi ano, tolerovala jsem i pokud odevzdali s týdenním zpožděním. Byla jsem obecně shovívavější. V pokročilejší fázi pandemie, kdy už si na online výuku zvykli, jsem už přitvrdila.

Vnímáte nějakou přínosnou zkušenost, kterou by pandemie do výuky přinesla?

Určitě vnímám velký posun v tom, jak se používají technologie. Minulý týden jsem měla možnost využít ve výuce tablety. Takže jsem každému žákovi rozdala tablet, na kterém vyplnili test, systém to sám oznámkoval a pro mě to bylo obecně jednodušší. Nechci to tímhle způsobem využívat pořád, protože přece jenom v dějepise je lepší, pokud děti odpovídají na otevřené otázky, ale na občanskou nauku, kde se dá vytvořit test pouze na odpovědi ANO x NE, to bylo přínosné.

Jak probíhala komunikace s vedením školy?

Ze začátku jsme jako učitelé měli jistou benevolenci, protože jsme nemuseli vysílat online hodiny. Většinu úkolů jsme mohli dětem pouze zadat online, děti úkol vyplnily a zaslaly zpět. Od dalšího školního roku (září 2020) jsme dostali pokyn, že musíme odvysílat všechny online hodiny. To bylo dost náročné pro většinu učitelů. Můj manžel měl třeba podmínky trochu jiné, protože jeho vedení mu dovolilo vysílat jen 50 % hodin a zbytek času mohli využít k zadávání úkolů.

Co se týče elektronického vybavení, nabídlo vám vedení pomoc?

To jednoznačně. Podmínky k práci jsme měli dobré. Ať už se jednalo o počítače, kamery, mikrofony, vše, co jsme potřebovali, jsme dostali.

Vnímala jste, že Vaši práci ovlivnil způsob prezentování vládních nařízení? Bylo pro Vás snadné se v nařízeních orientovat?

Ze začátku se ke covidu nikdo moc neuměl postavit, ať už politici, vláda, ale i různé školy. V první vlně pandemie to vlastně fungovalo tak, že žádné nařízení nebyly a jak si každý učitel nastavil výuku, tak ji měl. Já mám to porovnání s manželem, který učí na jiné škole a také s dcerou, která studuje na gymnáziu v Trutnově. Na naší škole jsme hned zavedli Google classroom a děti jsme na to naučili. Dcera na gymnáziu měla s každým učitelem jiný způsob komunikace. Na jeden předmět měli zadání na e-mailu, na další předmět na whatsappu, na další předmět si učitel vytvořil svůj vlastní účet… Bylo to neorganizované a zmatečné. Než zjistila, že má někde účet, tak už měla v systému dvě pětky.

Naše škola na tom byla dobře, vše jsme dětem poskytovali na jednom místě, jasně a přehledně jsme jim zadávali práci a všichni věděli, co mají dělat. Já jsem byla ráda, že jsem byla schopna si na druhý den připravit materiály na šest vyučovacích hodin, řádně je odučit, a ještě opravit práce, které mi děti odevzdaly.

Na závěr, jak byste zhodnotila období online výuky?

V první řadě, jsem si uvědomila, že mezi učiteli jsou lidé, kteří se té práci opravdu oddávají a zároveň jsou i učitelé, kteří tomu nevěnují tolik. Bohužel, je to tak asi v každém zaměstnání, ale v době online výuky to hodně vyplynulo na povrch. Zároveň si toho začala i všímat veřejnost a hlavně rodiče. Díky distanci do toho systému měli možnost nahlédnout i rodiče a určitým způsobem si udělat názor na učitele svých dětí.

Období pandemie pro mě osobně bylo ale hodně negativním. Ať už zdravotně, nebo i z důvodu rozpadu mého rodinného zázemí. Covid-19 pro mě byl zásadním zlomem v mém životě.

5.2 Rozhovor s učitelem Gymnázia J. K. Tyla Hradec Králové

Vy jste třídním učitelem?

Ne. Poprvé po dvanácti letech nemám svou kmenovou třídu, ale v době pandemie jsem třídním učitelem byl.

Jaké předměty tedy vyučujete?

Anglický jazyk, německý jazyk a hudební nauku v angličtině. Tento rok to ale vyšlo tak, že učím pouze první a druhé ročníky.

Zažil jste někdy distanční výuku? (například na VŠ – dálkové studium apod.)

Ne. Myslím si, že většina z mých kolegů tuto mimořádnou situaci s distanční výukou nikdy nezažila.

Před 2 lety se objevil covid a začaly se postupně všechny školy zavírat. Jaká byla Vaše první reakce, když jste se to dozvěděl?

Byli jsme s kolegyní v rámci jednoho výukového programu v Ostravě, kde jsme měli být 3 dny na hospitaci, ale stihli jsme vlastně pouze první den, protože poté se vše muselo zrušit. Bylo zajímavé, vidět to porovnání, kdy na střední škole v Ostravě hned proběhla schůzka učitelů s ředitelem, kde se snažili vymyslet nějaké rozumné řešení, zatímco náš pan ředitel nám poslal e-mail, ve kterém nás ujišťoval, že tato situace nebude mít dlouhé trvání.

Na naší škole výuka nebyla úplně koordinovaná shora, takže jsme měli určitou volnost, ale učitelé nevěděli, zda vůbec fungují správně. Pro mě bylo absolutně nepředstavitelné učit přes internet. Neměl jsem žádnou představu, jak realizovat výuku pro 15 lidí v cizím jazyce, když nebudeme v jedné třídě. Já konkrétně jsem si ve svých třídách vymyslel systém, že jsem si každou třídu rozdělil do 4 skupin, kdy výuka s každou skupinkou probíhala 1x týdně, za to byla velice intenzivní.

Jak u Vás ve škole probíhala adaptace na online režim vyučování?

První dva týdny byly víceméně ve formě samostudia, protože nikdo nevěděl, jak výuku realizovat. Poté už jsme začali realizovat online výuky. Pro mě osobně bylo nejtěžší smířit se s tím, že budeme fungovat přes webkamery. První měsíc jsem požadoval, aby studenti měli zapnuté kamery, ale poté jsem pochopil, že to pro většinu z nich nebylo příjemného. Nakonec jsem měl kameru zapnutou já a studenti to neměli povinné. Musím ale složit poklonu všem studentům, protože udržet pozornost 6 hodin v kuse u počítače bylo hodně těžké.

S ostatními kolegy jsme si pak v rámci předmětových komisí předávali nabyté zkušenosti, díky kterým jsme se snažili online výuku stále zlepšovat. Největší posun poté nastal, když se vyjádřil studentský parlament, který nám konkrétně sdělil potřeby studentů a my jsme na ně mohli reagovat. Největší problém byl v tom, že studenti měli každý předmět na jiné platformě. Učitelé se tedy začali dívat na distanční výuku očima studentů, a to celé situaci hodně pomohlo.

Jak jste před covidem využíval ve výuce online prostor? (e-learningy, moodle apod.)

Před pandemií jsem platformy nevyužíval vůbec. Můj první kontakt byl s Google meet právě až na začátku pandemie. Určitě se ukázalo, že některé platformy bychom mohli využívat i v prezenční výuce.

Jak jste tedy komunikoval se studenty v době pandemie?

Komunikovali jsme přes Messenger, nebo i WhatsApp, protože to bylo nejjednodušší. V dnešní době totiž už většina studentů Facebook nemá, ale WhatsApp používají na denní bázi. Tak to zůstalo i do dneška.

Bylo pro Vás obtížné komunikovat se studenty?

Zásadní bylo, jak silné připojení studenti a učitelé měli, protože od toho se odvíjelo jejich fungování v hodině. Dost často se i objevovaly technické problémy. Já jsem ze začátku vysílal hodiny z domu, ale právě kvůli technickým problémům jsem pak vysílal přímo ze školy, protože tady bylo zkrátka to připojení nejlepší. I ze strany studentů se technické problémy objevovaly často, což komplikovalo plynulost výuky.

Musel jste kvůli distanční výuce pořizovat nějaké nové elektronické vybavení?

Naše škola byla poměrně dobře vybavená. Samozřejmě bylo třeba u některých modelů vybavení upgradovat, protože už se jednalo o zastaralé modely, které zkrátka online výuku nezvládaly. Moje manželka je taky učitelkou, ale tam jim škola vybavení neposkytla, takže jsme museli investovat my sami.

Jste zastáncem prezenční, nebo distanční výuky?

100 % prezenční výuka. Nechci říct, že je dobře, že něco jako distanční výuka, nastalo, ale myslím si, že to bylo potřeba. Výuka se hodně zdigitalizovala a posunula do moderního světa.

Dokážete pojmenovat jedno pozitivum a jedno negativum distanční výuky?

Distanční výuka mě osobně naučila větší toleranci a určitý nadhled. Hodně kolegů řešilo, že studenti občas ani nereagovali na naše dotazy a mnohdy to vypadalo, že ani na té hodině nejsou. Já jsem postupem času získal určitý nadhled k tomu, že i já sám jsem si šel udělat kávu, a to jsem neučil v kuse. Také jsme se naučili pracovat s interaktivními a online platformami, které se v minulosti téměř vůbec nepoužívaly. Zcela upřímně, kdybych já byl v té pozici studentů třeba na vysoké škole, tak si nejsem jistý, zda bych vůbec školu dostudoval. Dalším pozitivem určitě bylo uvědomění si, že ne všechno, co je v plánu, není až tak extrémně důležité, bez čeho by studenti nemohli zvládnout studovat. Jako největší negativum vnímám chybějící sociální kontakt. My jako učitelé jsme si tuto profesi vybrali, protože chceme nejen předávat znalosti a vědomosti, ale také chceme se studenty komunikovat a předat jim i přidanou hodnotu. Společenský dopad měla pandemie bohužel velký a pevně doufám, že z celé této situace nakonec vystoupíme jako vítězové, a ne jako poražení.

Dařilo se Vašim studentům odevzdávat úkoly v termínech?

To bylo asi jedno z největších úskalí. Bylo potřeba vymyslet test, aby měl určitou vypovídající hodnotu a jakou časovou rezervu studentům poskytnout. Automaticky jsem předpokládal, že se budou studenti snažit si navzájem poradit. Ve výsledku to ale bylo na obtíž těm poctivým a snaživým. Ze začátku jsem studentům dával na test poměrně málo času, v rozmezí třeba 10–15 minut, ale poté jsem zjistil, že i pro mě bylo dost hraniční tento test vyplnit v časovém presu. Zjistil jsem, že pokud bude někdo chtít podvádět, vždy si tu cestu najde. Co se týče odevzdávání testu, tak jsem neřešil, pokud odevzdali třeba minutu až dvě po ukončení, protože tam určitou roli mohly hrát technologie.

Jak hodnotíte prospěch studentů? Zlepšil se, nebo se zhoršil?

Prospěch je velmi vágní termín. Jejich prospěch se totiž zlepšil, ale znalosti a dovednosti, o které nám jde nejvíce, tak tam je to individuální. Zkušenosti a dovednosti totiž nejsou úplně dobře měřitelné. Doba pandemie totiž byla v něčem i přínosná. Konkrétně u studentů vnímám nabytí nových zkušeností i třeba z filmů a seriálů, které sledovali v originálním jazyce. Jazykově je to určitě mohlo posunout. Nedělám si iluze, že pokud stihneme vypracovat všechna cvičení, tak budou mít více znalostí, než když je nestihneme.
Z pozice třídního učitele, kterého jsem v době pandemie ještě dělal, tak před pandemií jsem měl v pololetí přibližně 5-6 vyznamenání. V době pandemie to byla polovina třídy.

Ze začátku pandemie bylo učitelům doporučeno, aby ke studentům přistupovali benevolentněji. Aplikoval jste tento přístup?
Ze začátku pandemie ministerstvo školství vydalo i nařízení, že nemůžeme na konci pololetí udělit studentovi horší známku o více než 2 stupně, než měli před pandemií. Pokud se hodin zúčastnil a plnil zadané úkoly (jakýmkoliv způsobem), tak jsme ho nemohli nijak postihnout.

Řešili jste během online výuky problém, že by student propadal, nebo chtěl odejít ze školy?
Ano i ne. Měl jsem ve své kmenové třídě dva sportovce, kteří měli individuální plán, a ti dokonce dostali z německého jazyka za pět. Bylo to v prvním pololetí, ve čtvrtém ročníku, kdy oni konkrétně z němčiny nematurovali, takže se tomu nevěnovala taková pozornost. To bylo vlastně rok po začátku pandemie (leden 2021). Ale že by z důvodu pandemie někdo vyloženě chtěl odejít z naší školy, to se nestalo.

Vnímáte nějakou přínosnou zkušenost, kterou pandemie do výuky přinesla?
Jak už jsem zmiňoval, tak jednoznačně to zapojení technologií do výuky. Já osobně teď řeším problém s tím, že jak je to teď paralelní (něco se odevzdává do Google classroom, něco mi studenti odevzdávají prezenčně), tak nemám úplně dobrou organizaci. Zjistil jsem, že tady mám mezery, abych si vše zorganizoval a na nic nezapomínal.

Jak probíhala komunikace s vedením?
Komunikace s vedením byla velmi dobrá. Pan ředitel se snažil všem kolegům pomoci, zvyknout si na novou situaci a adaptovat se na online prostředí. Snažil se vždy najít nějaké řešení a aplikoval férový přístup, který vyhovoval jak učitelům, jak studentům. Nemohu říct cokoliv negativního, protože i pro vedení to byla nová, neznámá situace.

Vnímal jste, že Vaši práci ovlivnil způsob prezentování vládních nařízení? Bylo pro Vás snadné se v nařízeních orientovat?

Spíš jsme si uvědomili, že nelze zveřejnit jedno nařízení, které se bude aplikovat na všechny. Myslím si, že bylo dobrým rozhodnutím předat kompetence právě ředitelům škol. Ředitel školy totiž zná své zaměstnance a ví co potřebuje a kde jsou hranice. Bohužel, k tomuto předání kompetencí došlo až ke konci pandemie. Obecnost nařízení totiž způsobovala spíše chaos a zmatek, protože i přesto, že jsme se snažili vše dodržovat, spíše to celou situaci ztěžovalo, než ulehčovalo.

Na závěr, jak byste zhodnotil období online výuky?

Chtěl bych apelovat na vyučující na vysokých školách na pedagogických fakultách, aby se z tohoto období ponaučili a snažili se tyto nabyté zkušenosti uchovat a aplikovat i pro budoucí učitele. Bylo by dobré, aby se na pedagogických fakultách například vyučoval předmět, který by studenty naučil, jak fungovat i v online režimu, jaké používat platformy a jak upravit výukový plán pro tuto mimořádnou situaci. Nikdo z nás totiž netuší, zda se nějaká obdobná situace nebude v budoucnu opakovat.

5.2 Grafy a výstupy z dotazníku

Dotazník byl realizován prostřednictvím internetového portálu Survio. Všichni žáci ho vyplňovali online, když jsem zaslal odkaz na jeho vyplnění vícero učitelům. První odpověď na dotazník proběhla 12. 3. 2022 a poslední 7. 4. 2022. Odpovědi jsem tedy sbíral po dobu 27 dnů. Dotazník si celkem zobrazilo 304 osob, z toho 200 respondentů dotazník dokončilo. Nejvíce odpovědí bylo od žáků ZŠ Týniště nad Orlicí, poté odpovídali žáci ŽŠ Komenského Trutnov, studenti gymnázia J. K. Tyla z Hradce Králové. Další odpovědi do dotazníků byly dílčí z různých koutů ČR. Přímý odkaz na dotazník je https://www.survio.com/survey/d/B9L8D4O9P9B3U9V1L

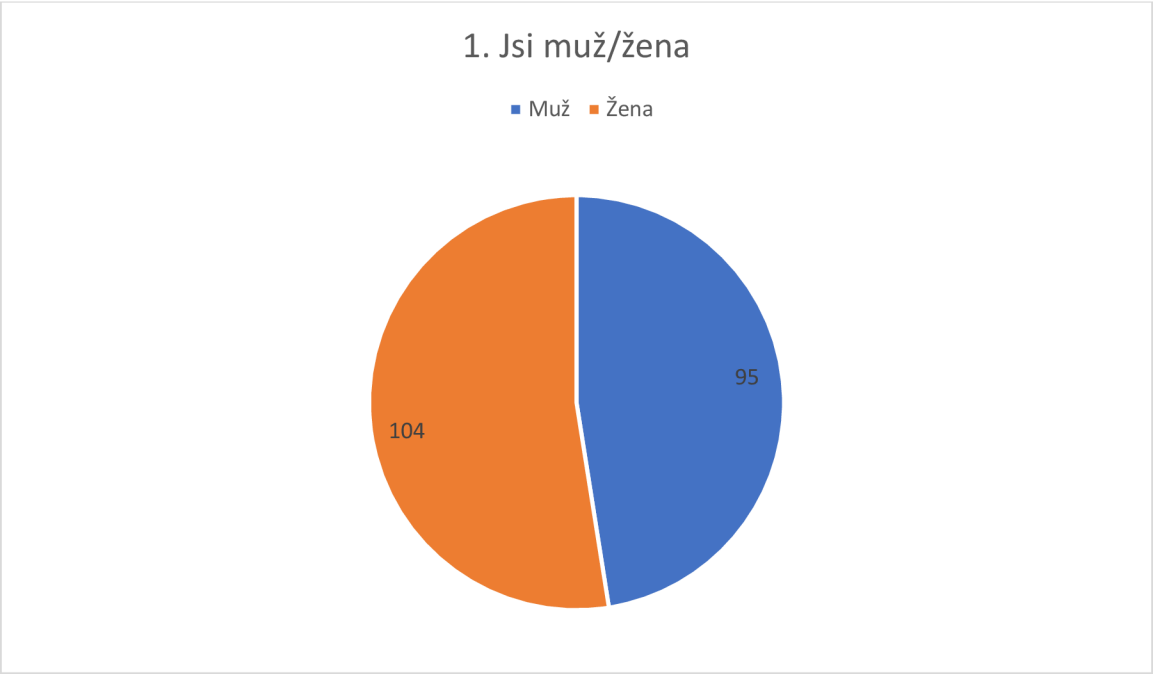

1. Zde je patrné, že se podařilo získat odpověď téměř z poloviny od kluků a z poloviny od holek, což může být směrodatné vzhledem k různým pohledům ve zbytku dotazníku.

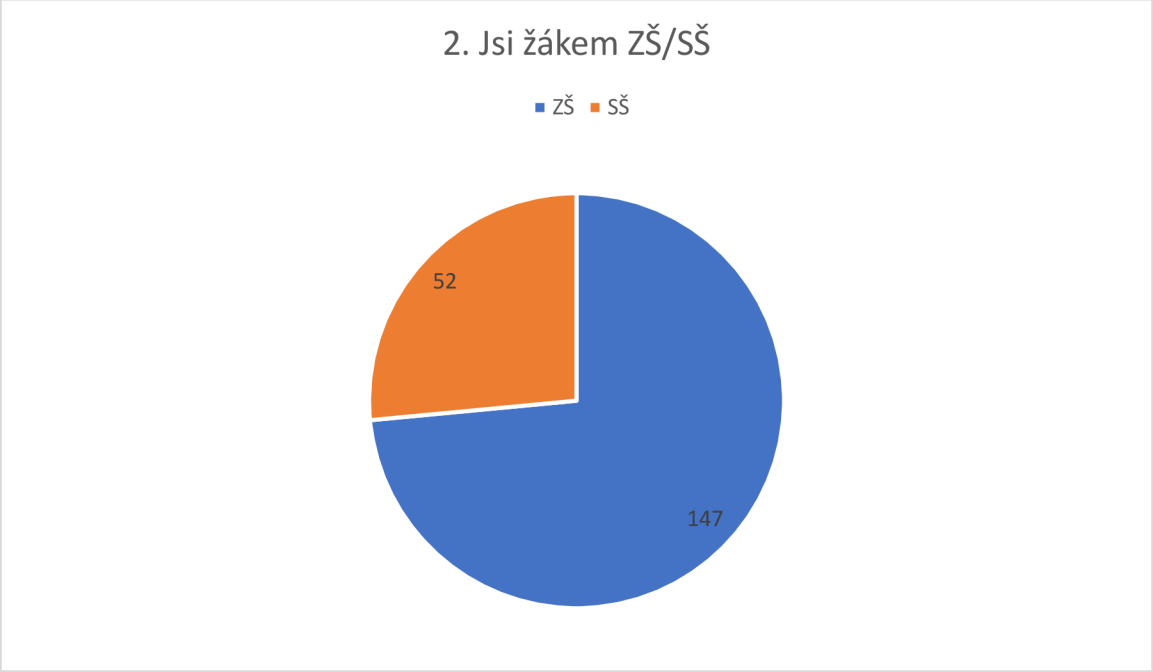

2. Většina respondentů mého dotazníku jsou žáci základních škol, pro které vzhledem k věku mohla být situace daleko složitější než pro žáky středních škol. Často se totiž stávalo, že museli absolvovat distanční výuku přesně podle daného rozvrhu 6 hodin v kuse.

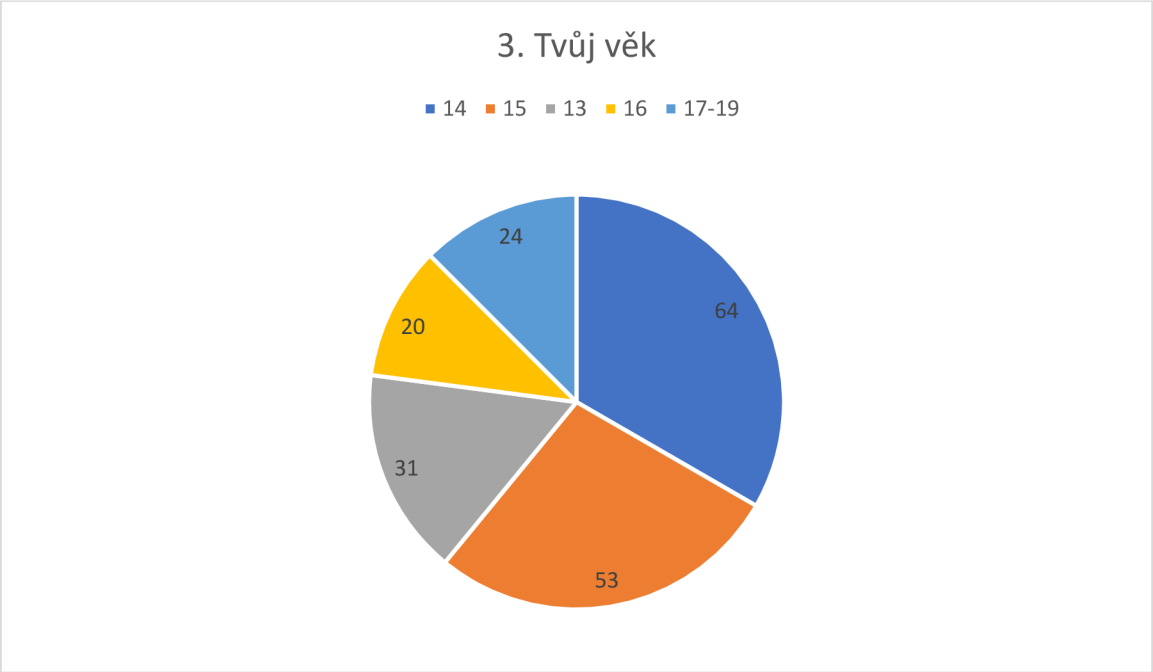

3. V rámci věkového rozložení jsem získal nejvíce odpovědí od žáků 9. tříd základních škol. Naopak nejmenší vzorek žáků tvoří žáci, kteří se blíží k ukončení studia na střední škole.

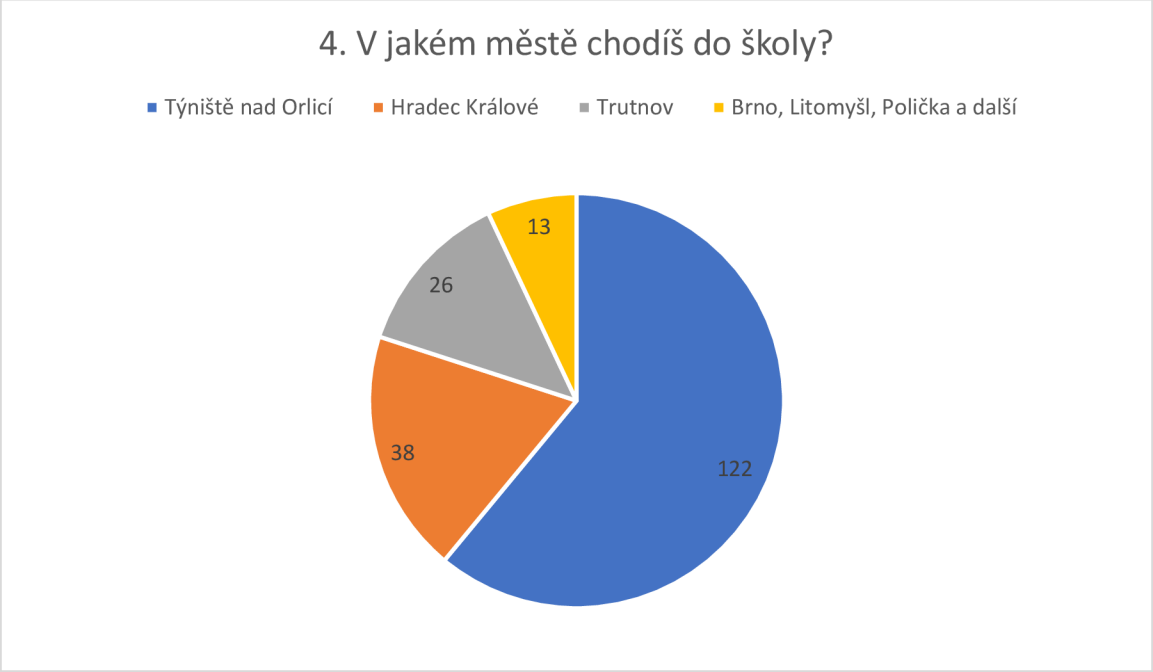

4. Nejvíce žáků je z malého města ve východočeském kraji Týniště nad Orlicí, kde na dotazník odpovídali pouze žáci základní školy. Jde o malé město, tudíž mohlo být v době pandemie snazší pro ně mezi sebou v průběhu pandemie komunikovat, případně využít toho, že se mezi sebou navzájem znají.

5. Z tohoto grafu je patrné, že téměř ¾ respondentů stráví minimálně 3 hodiny denně ve virtuálním světě. Což je údaj, který vypovídá o tom, že jde téměř z poloviny o pracovní dobu běžného

zaměstnance. Tento vysoký údaj je zároveň podkladem pro vznik závislosti na sociálních sítích nebo internetu, což je praktický úkaz určitého nebezpečí, které zmiňuji v teoretické části. Pandemie toto riziko bezesporu zvýšila.

6. Zde je patrné, že hlavní část respondentů, která je věkově na úrovni základní školy, již není generací Facebooku. V dnešní době je pro tuto generaci hlavní, sociální síť Instagram, kterou v odpovědích uvedla drtivá většina respondentů. Dále je zde sociální síť TikTok a Snapchat, který já třeba považuji v mojí generaci za skoro nepoužívaný. V poslední části této otázky jsem vytáhl vícero sociálních sítí, které zde zaznívají, v pořadí, v jakém jsou uvedeny v grafu. Hodně je používaný YouTube a zdaleka ne tolik již Facebook.

7. Tato otázka v mnohém navazuje na otázku č. 5. Je evidentní, že žáci začali používat sociální sítě v době pandemie v mnohem větší míře. V době, kdy nebyla šance mít velké volnočasové vyžití se děti a dospívající uchýlili k trávení času na sociálních sítích.

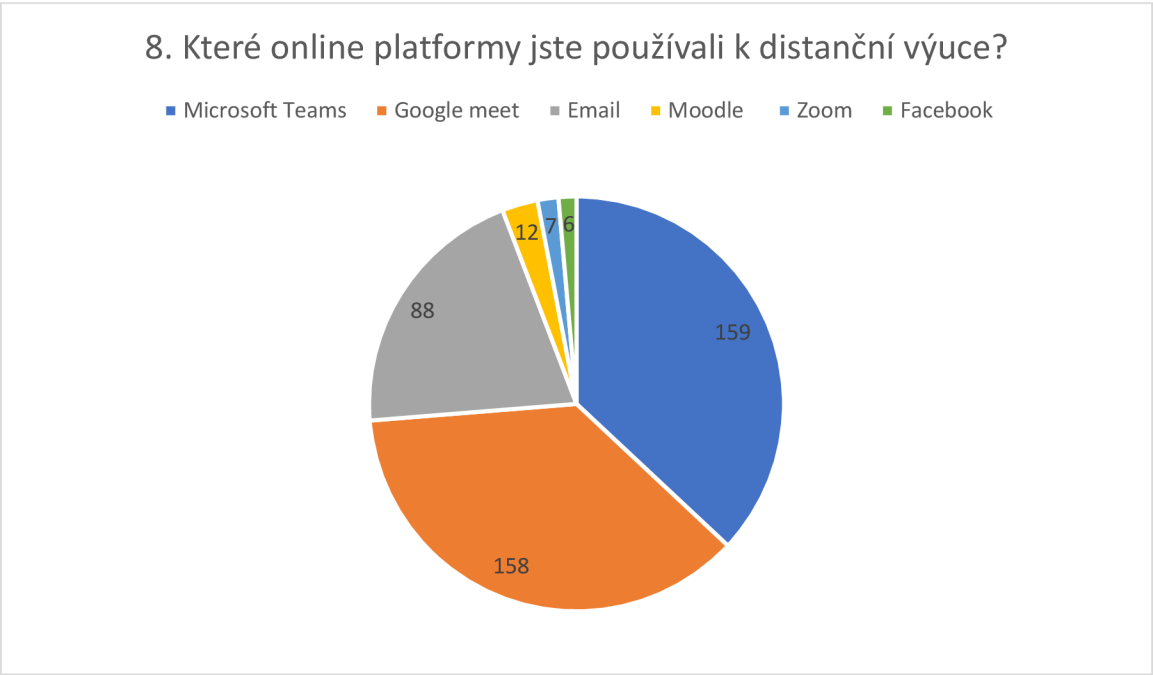

8. Zde můžeme zcela jasně vidět, dominanci platforem, které patří k velkým značkám, tedy ke společnosti Google a Microsoft. Překvapením může být velmi nízké číslo u Moodlu, elearning jako podobná platforma byla zaškrtnuta pouze ve 4 případech.

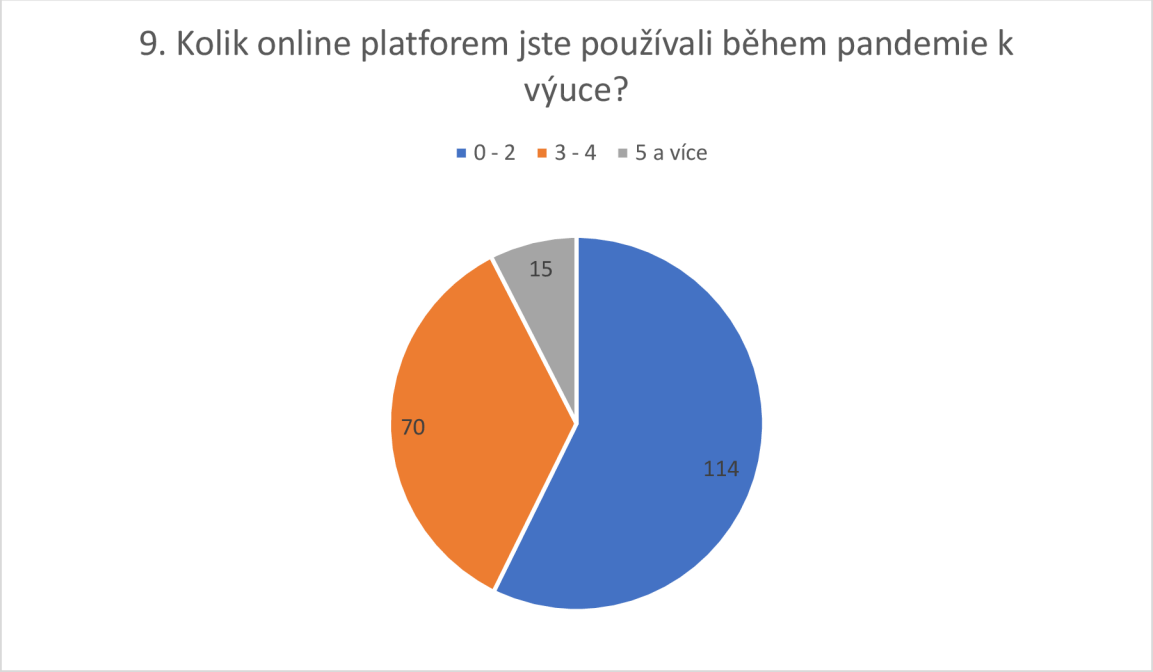

9. Tato otázka mi sloužila jako kontrolní k otázce předchozí. Je vidět, že distanční výuka opravdu fungovala především přibližně na 2 platformách. Je vysoce pravděpodobné, že tomu tak nebylo hned od začátku, ale pro přehled studentů se proces využívání těchto platforem postupně zefektivnil.

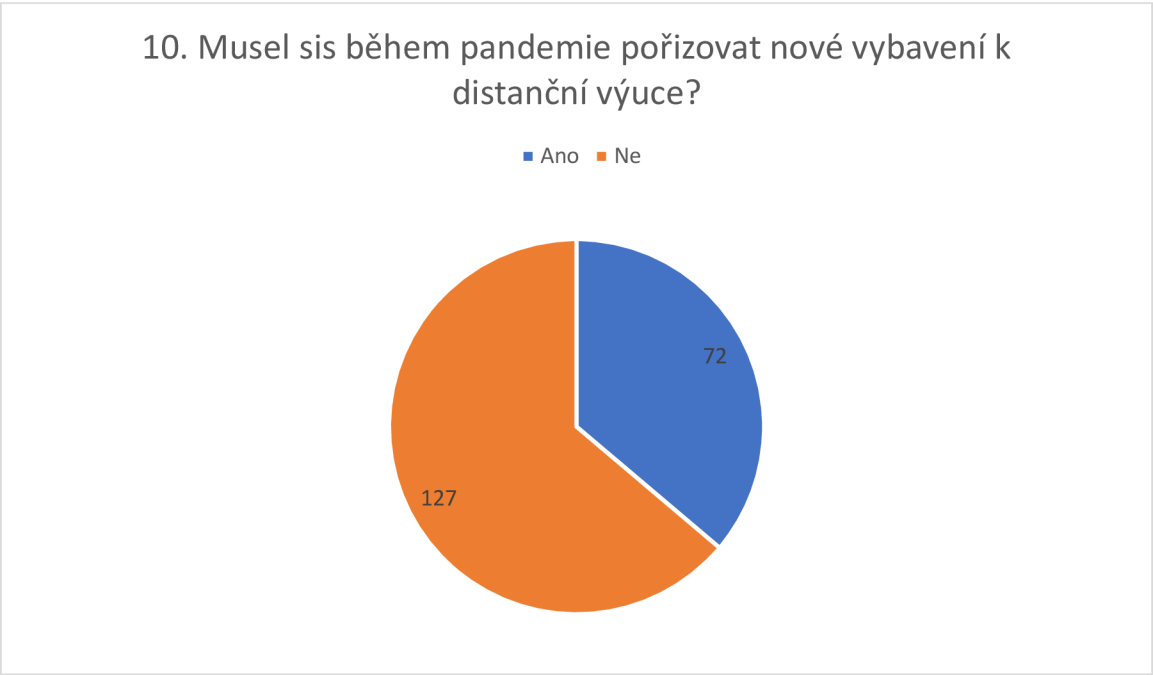

10. Zde je vidět, že většina respondentů mého dotazníku je ve svých domácnostech již zařízená a nové vybavení nepotřebují. Určitě se však našly případy, kdy bylo nutné koupit nové vybavení.

Zejména ve větších rodinách, pokud měli do té doby v domácnosti jeden, možná dva počítače, tak nyní jich bylo třeba víc pro děti na distanční výuku a pro rodiče k práci.

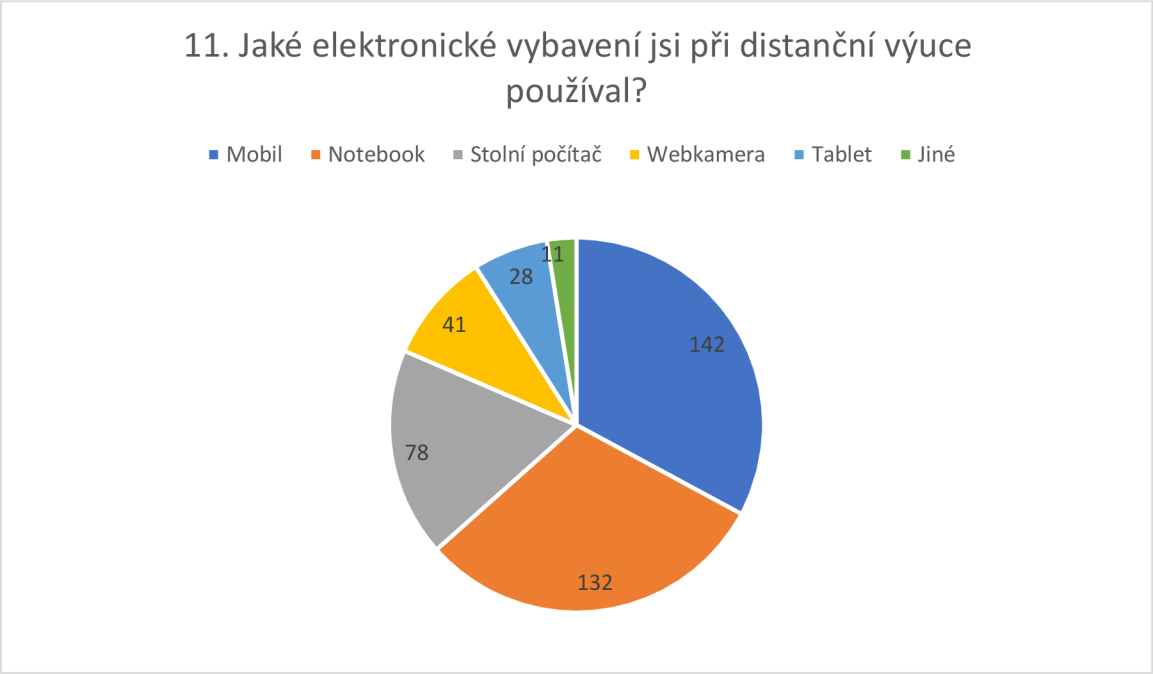

11. Z této otázky vychází celkem jasně, opakovaně se potvrzující fakt, že generace odpovídajících je generací mobilovou. Mobil změnil možnost fungování v otázce elektronické komunikace. Především v dnešní době, umí chytré telefony stále více věcí a dokážou již plně nahradit počítač. Studenti se tak pravděpodobně dost často připojovali k online hodinám ze svého mobilu, pravděpodobně ještě z postele.

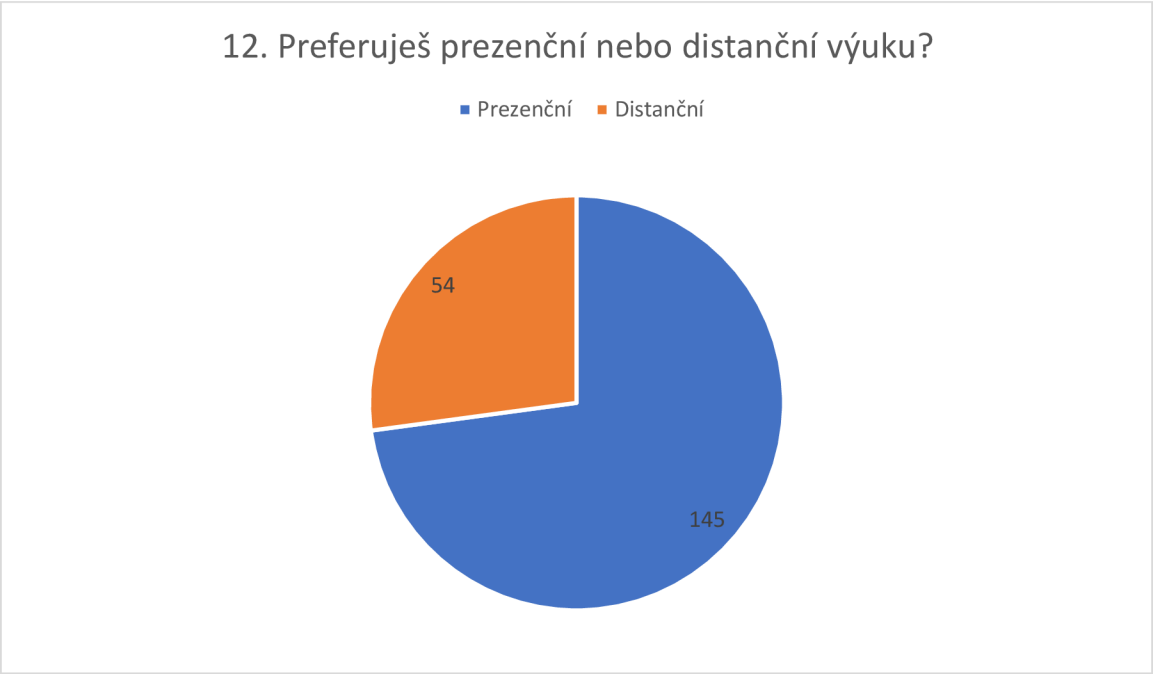

12. V tomto případě je jasně vidět, že téměř 75 % odpovídajících volí radši prezenční než distanční výuku. Takové to populární „nechci do školy“ se v tomto případě neprojevilo a ke vidět, že díky zažité zkušenosti je pro žáky lepší výuka prezenční. Připisoval bych to především chybějícímu sociálnímu kontaktu.

13. Zde měli v mém dotazníku vypsat žáci 1 pozitivní a negativní věc, kterou spatřují z obou úhlů pohledu jako tu nejzásadnější na distanční výuce. U pozitiv se pravidelně a nejvíce objevovaly věci jako víc času pro sebe, větší možnost si čas nějak rozvrhnout, nemuselo se vstávat brzy, protože stačilo jen zapnout počítač a připojit se. Dále žáci uváděli, že pro ně bylo dobré prostě zůstat doma s rodinou nebo se věnovat jiným volnočasovým aktivitám. Z negativ se objevovalo nejvíce, že chybí sociální kontakt, více práce do školy, velmi často bylo v odpovědích, že žáci nechápali při online výuce učivo, které bylo probíráno. Také se tam mnohokrát objevilo, že jim dělalo velký problém udržet pozornost či špatné připojení k internetu nebo nedostatečné vybavení k výuce.

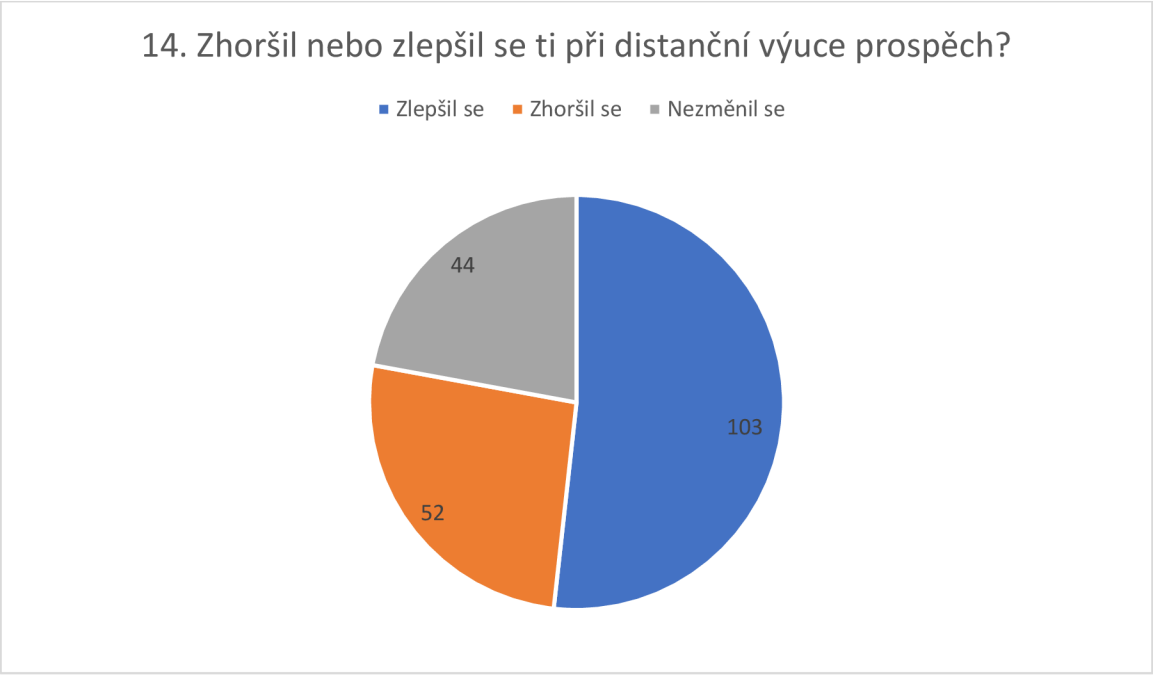

14. Tato otázka je potvrzením toho, že zejména ze začátku vše fungovalo v benevolentním režimu, ze čehož resultovaly lepší známky, ale to asi nesouviselo úplně s větším úsilím studentů, šlo o posun vzhledem k nižším kritériím ze strany pedagogů, kteří takto dodržovali tento nastavený směr.

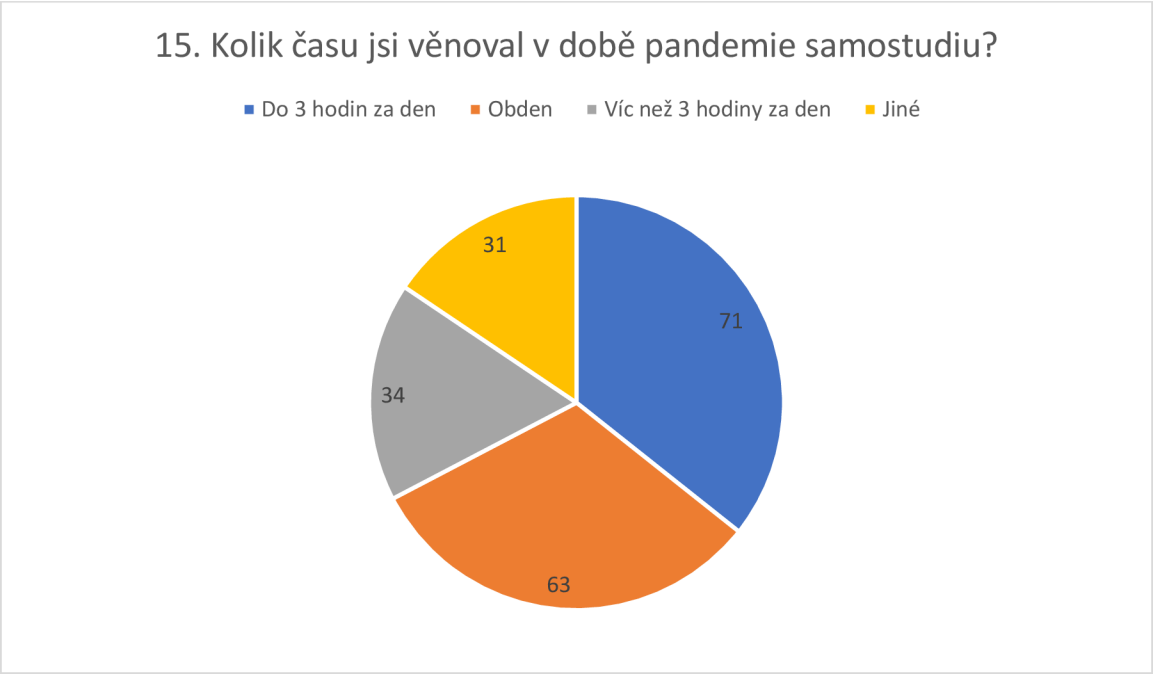

15. O výsledcích této položky mého dotazníku mám značné pochybnosti. Pokud jako protiváhu této otázky položíme otázku číslo 5, tak nám z toho vychází, že v momentě, kdy zhruba ¾ respondentů stráví denně na sociálních sítích minimálně 3 hodiny, někdy i víc, tak pokud se pak učí další 3 hodiny, dostáváme z toho opět téměř pracovní dobu obyčejného zaměstnance. A to jsem ve svém dotazníku nezmiňoval počítačové hry, které bezpochyby zabraly další penzum času.

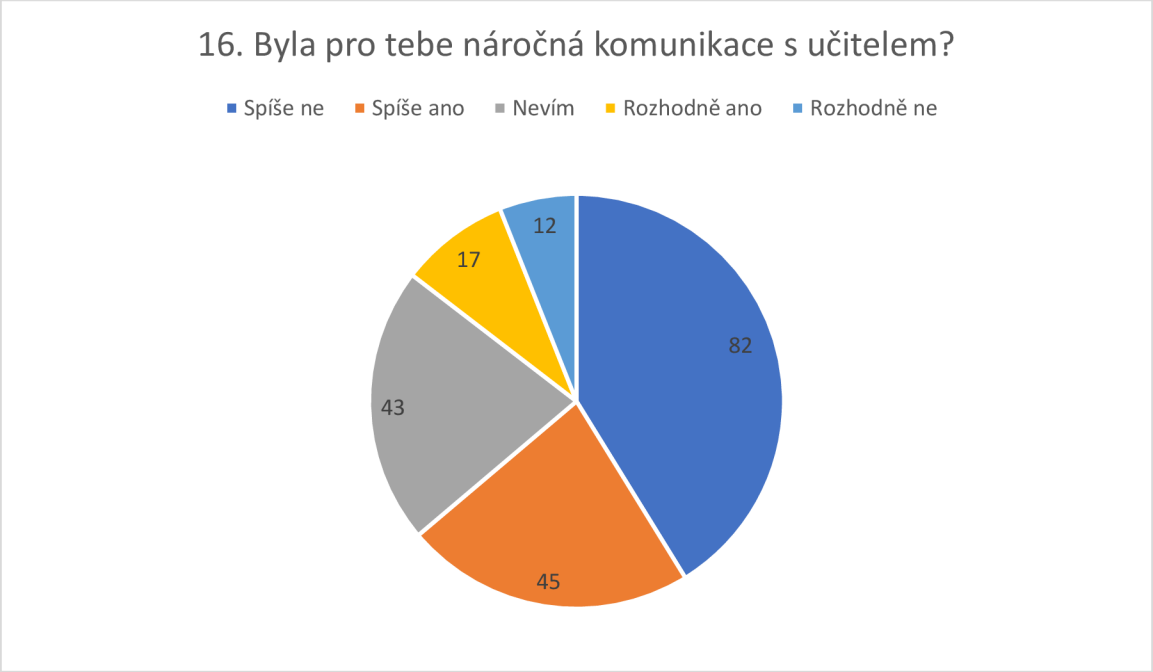

16. Tady je prostor pro ocenění za dobrou práci pedagogů, kterým se podařilo si dobře nastavit způsob fungování v onlinu a komunikaci se svými žáky, tak podle jejich slov zvládali spíše bez problémů, což potvrdilo skoro 50 % odpovídajících.

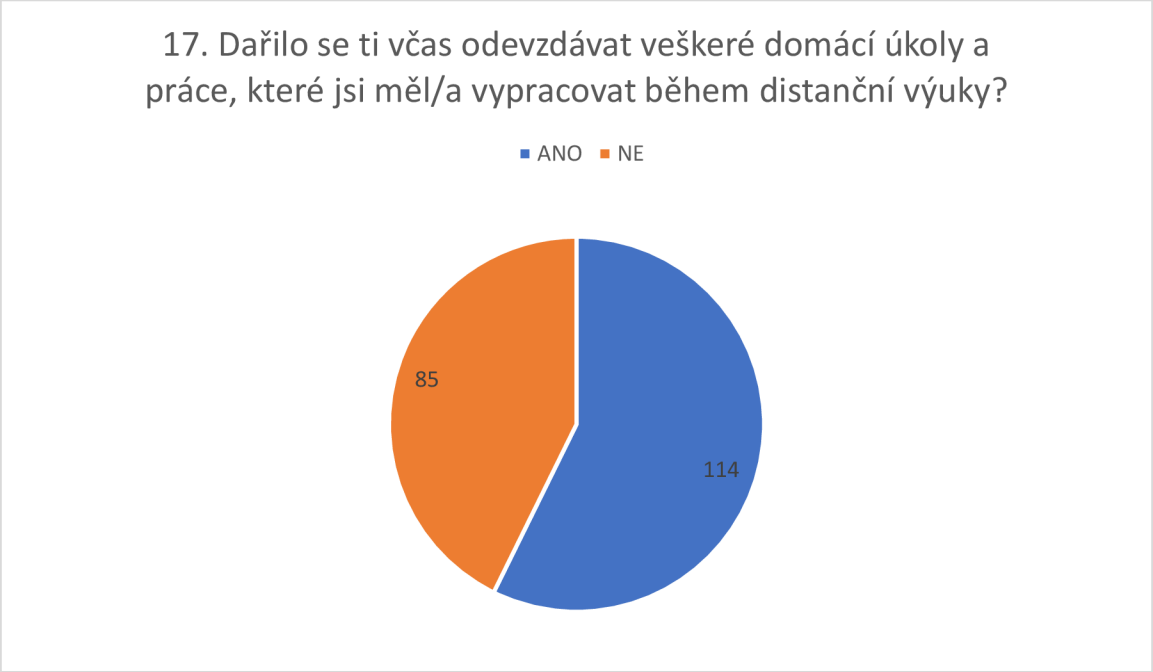

17. Je zajímavé, že téměř polovina lidí uvedla, že se jim nedařilo odevzdávat včas úkoly a vyplňovat zadání učitelů, přestože měli učitelé vůči svým žákům snížené nároky a benevolentnější hodnocení. Přisuzuji tento fakt tomu, že mnoho dětí bylo v distanční výuce opravdu ztracených a projevilo se, že pro některé z nich bylo velmi náročné udržet si vůli a disciplínu k plnění svých povinností.

Závěr

V úvodu svojí práce jsem si stanovil hypotézu, že pandemická situace negativně ovlivnila prospěch žáků základních a středních škol a změnila jejich trávení volného času ve virtuálním světě. Výzkumné otázky jsem stanovil následující. Jak žák zvládl distanční výuku z perspektivy vlastní i učitelů? Jak se změnilo užívání sociálních sítí v době pandemie u učitelů a žáků? V teoretické části svojí práce jsem popsal vývoj komunikačních technologií a postupně jsem se v tomto tématu přesunul k sociálním sítím, které velmi posouvají a mění komunikaci v posledních letech. Zaměřil jsem se na jejich charakteristiku, pozitiva a negativa a uvedl některé konkrétní příklady těchto platforem. Tématem další kapitoly je neuroplasticita, naše myšlení, a to, jak sociální sítě ovlivňují náš mozek. Sociální sítě a nové elektronické technologie se postupně stávají nedílnou součástí výuky. Na didaktiku a metody výuky se tedy zaměřuji dále. Proces zakomponování elektronických a komunikačních technologií do výuky výrazně urychlila nedávná pandemie. Její dopady zmiňuji v poslední kapitole svojí teoretické části. V hloubkových rozhovorech se dvěma učiteli se zaměřuji na jejich praxi, postavení ve škole a následně na to, jak si dokázali s pandemií poradit a jak využívali digitální technologie k distanční výuce. Užívání sociálních sítí a internetu se poté snažím zmapovat v dotazníku. Jeho druhá část se týká právě distanční výuky a toho, jak si s ní dokázali poradit žáci základních a středních škol.

Nyní bych se vrátil k hypotéze. Ta byla podle mého názoru z poloviny potvrzena a z druhé půlky vyvrácena. Pandemická situace totiž podle dat z dotazníku prospěch žáků nezhoršila, ale spíše zlepšila. Otázkou zůstává, že prospěch je první věc a získané znalosti v době pandemie jsou věcí druhou. Tady vnímám určitou mezeru v tom, že jsem otázky mohl formulovat jinak nebo mít v dotazníku nějaké další. Pokud jde o výzkumné otázky, tak zvládnutí distanční výuky se celkem podařilo. Toto mimořádné období s sebou neslo zcela jistě množství nedostatků, ale podle dat z dotazníku, se žákům podařilo adaptovat se na tento režim a nějakým způsobem ho zvládnout. Důkazem budiž i odpovědi učitelů, kteří zmiňují, že v průběhu distanční výuky nemuseli řešit žádný mimořádný problém, jako je třeba odchod žáka ze školy, protože by nezvládal distanční výuku. S touto situací se musely naučit pracovat obě strany a zejména ze začátku se k žákům ze strany učitelů přistupovalo benevolentněji. Výstupem druhé otázky jsou data, která ukazují, že v průběhu pandemie výrazně stouplo užívání sociálních sítí mezi žáky, protože nebyl příliš prostor, jak jinak vyplnit volný čas, kterého měli během období pandemie daleko více.

Z dotazníku je také patrné, že aktivita v online prostoru neustále stoupá. Objevují se nové trendy, které určují, jakým směrem se tato generace ubývá. Jedním z nich je také fakt, že klesá užívání sociální sítě Facebook. Nejpoužívanější je mezi žáky základních a středních škol podle mého

dotazníku Instagram nebo TikTok. Dalším zjištěním je, že jsou stále víc mobilovou generací. Mobily, který přináší pravděpodobně nejefektivnější užívání virtuálního prostoru jsou v dnešní době čím dál chytřejší a více schopny nahrazovat počítače. Z výsledků dotazníku také vnímám potvrzení toho, že užívání sociálních sítí mění naše myšlení a rozmělňuje naši pozornost.

Považuji za velmi důležité, že díky této získané zkušenosti se některé věci ve školství pohnuly a začaly se posouvat kupředu s využíváním technologií. To si osobně myslím, že je jedna z nejpodstatnějších věcí, které nám distanční výuka přinesla.

Seznam použitých zdrojů

CARR, Nicholas G. *Nebezpečná mělčina: jak internet mění náš mozek: analýza stavu lidské psychiky v době digitální*. Přeložil Jaroslava PŘEROVSKÁ. V Praze: Dauphin, 2017. ISBN 978-80-7272-780-3.

DOSTÁL, Jiří, Alena HAŠKOVÁ, Mária KOŽUCHOVÁ, Jiří KROPÁČ, Milan ĎURIŠ a Jarmila HONZÍKOVÁ. *Technické vzdělávání na základních školách v kontextu společenských a technologických změn.* Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5238-8.

CHROMÝ, Jan. *Komunikace, média, vzdělávání, kultura.* Praha: Extrasystem Praha, 2014. Didaktika, pedagogika. ISBN 978-80-87570-19-7.

KAWASAKI, Guy a Peg FITZPATRICK. *Umění sociálních médií: silné tipy pro silné uživatele.* Přeložil Marek ČTRNÁCT. Tetčice: Impossible, [2017]. ISBN 978-80-87673-30-0.

KULHÁNKOVÁ, Hana a Jakub ČAMEK. *Fenomén facebook.* Kladno: BigOak, 2010. ISBN 978-80-904764-0-0.

MANOVICH, Lev. *Jazyk nových médií.* Přeložil Václav JANOŠČÍK. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2018. Studia nových médií. ISBN 978-80-246-2961-2.

PAVLÍČEK, Antonín. *Nová média a sociální sítě.* Praha: Oeconomica, 2010. ISBN 978-80-245-1742-1.

PETTY, Geoffrey. *Moderní vyučování.* Vyd. 5. Přeložil Štěpán KOVAŘÍK. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-427-4.

SVOBODA, Petr, Jitka LORENZOVÁ, Jiří SEMRÁD, Blanka JIRKOVSKÁ, Lenka MYNAŘÍKOVÁ, Alena VALIŠOVÁ a Pavel ANDRES. *Digitální kompetence učitelů středních odborných škol jako výzva současného vzdělávání.* Brno: Paido, 2020. ISBN 978-80-7315-272-7.

ŠEVČÍKOVÁ, Anna. *Děti a dospívající online: vybraná rizika používání internetu.* Praha: Grada, 2014. Psyché (Grada). ISBN 978-80-210-7527-6.

PROKOP, D. Distanční výuka: 36 % žáků cítilo, že nestíhá. Pokles motivací. Podporu chtějí rodiče nižších vrstev. In: *paqresearch.cz*[online], 30. června 2021 [cit. 2022-04-01]. Dostupné z: https://www.paqresearch.cz/post/distanční-výuka-36-žáků-cítilo-že-nestíhá-pokles-motivací-podporu-chtějí-rodiče-nižších-vrstev

PROKOP, D. Pandemie žákům výsledkově vzala v průměru 3 měsíce učení. In: *paqresearch.cz*[online], 5. října 2021 [cit. 2022-04-01]. Dostupné z: https://www.paqresearch.cz/post/pandemie-dopad-zaci

PAQ RESEARCH [online]. [cit. 27. 4. 2022]. Dostupné z: https://www.paqresearch.cz/

Seznam příloh

Příloha č. 1 Originální souhrn dotazníků a jeho grafy

Vliv Covidu-19 na život na sociálních sítích a distanční výuku

Základní údaje

Název výzkumu	Vliv Covidu-19 na život na sociálních sítích a distanční výuku
Autor	
Jazyk dotazníku	Čeština
Veřejná adresa dotazníku	https://www.survio.com/survey/d/B9L8D4O9P9B3U9V1L
První odpověď	12. 03. 2022
Poslední odpověď	07. 04. 2022
Doba trvání	27 dnů

Statistika respondentů

304	200	0	104	65,8%
Počet návštěv	Počet dokončených	Počet nedokončených	Pouze zobrazení	Celková úspěšnost vyplnění dotazníku

Historie návštěv (12. 03. 2022 – 07. 04. 2022)

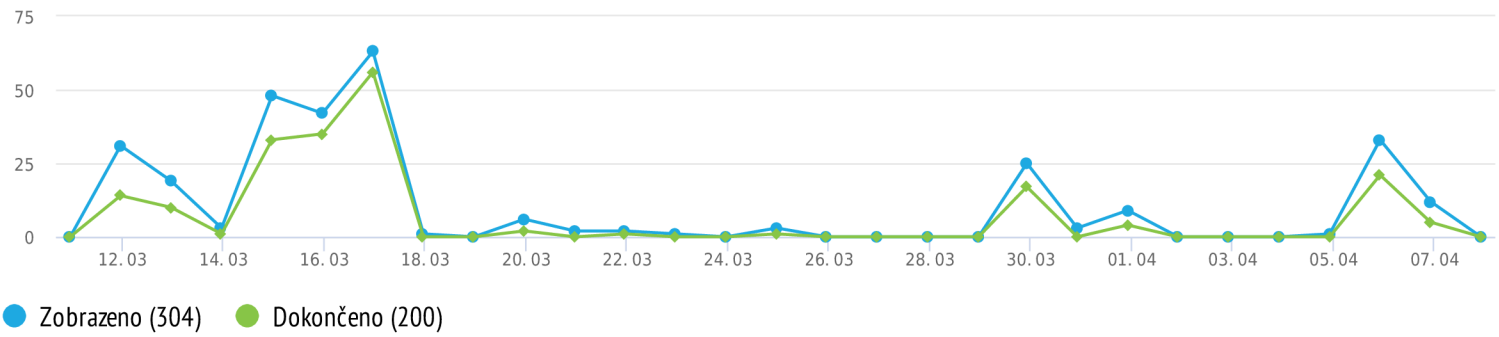

Celkem návštěv

Zdroje návštěv

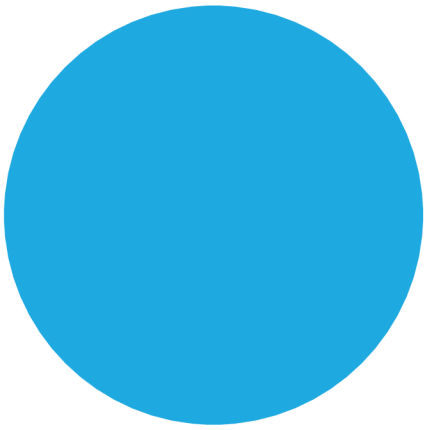

Čas vyplňování dotazníku

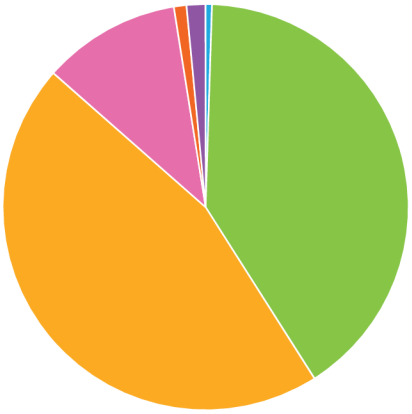

- Pouze zobrazeno (34,2 %)
- Dokončeno (65,8 %)
- Nedokončeno (0,0 %)

- Přímý odkaz (100,0 %)

- 1-2 min. (0,5 %)
- 2-5 min. (40,5 %)
- 5-10 min. (45,5 %)
- 10-30 min. (11,0 %)
- 30-60 min. (1,0 %)
- >60 min. (1,5 %)

Výsledky

1 Jsi

Výběr z možností , zodpovězeno 199 x, nezodpovězeno 1 x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Muž	95	47,7%
Žena	104	52,3%

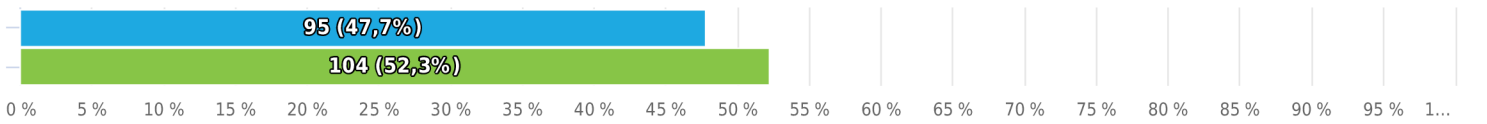

2 Jsi žákem/žačkou

Výběr z možností , zodpovězeno 199 x, nezodpovězeno 1 x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
ZŠ	147	73,9%
SŠ	52	26,1%

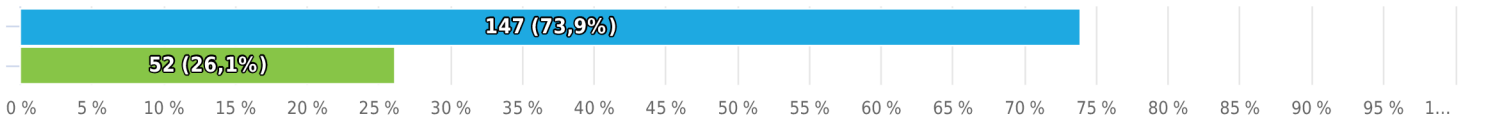

3 Věk

Textová odpověď, zodpovězeno 200 x, nezodpovězeno 0 x

-
- ?
- čtrnáct
- JE MI HODNĚ
- je mi 15 let.
- (2x) patnáct
- patnáct
- Třináct
- (29x) 13

- 13 let
- 131
- (54x) 14
- 14 a půl
- (5x) 14 let
- 14let
- 14 skoro 15
- 14,5
- (48x) 15
- 15 let
- 15-16 let
- (17x) 16
- 16 let
- 16 let
- (7x) 17
- (8x) 18
- (7x) 19
- 20
- 21
- (2x) 22
- 25
- 510

4 V jakém městě chodíš do školy?

Textová odpověď, zodpovězeno 200 x, nezodpovězeno 0 x

-
- (2x) Brno
- Hk
- HK
- Hradec
- Hradec králové
- (22x) Hradec Králové
- (9x) Hradec Králové
- Hrade Králové
- Choceň
- chodím do města Týniště nad Orlicí
- Chomutov
- Jako tvoje mamka
- Letohrad
- Litomyšl
- (2x) Litomyšl
- Moravská Třebová
- Most (vždycky most)
- Poděbrady

- polička
- Praha
- (20x) Trutnov
- Trutnov
- Trutnov Komenského 399
- Tutnov
- (2x) tyniste nad orlici
- (2x) Tyniste nad Orlici
- (2x) Týniste nad Orlicí
- (2x) Týnistě nad Orlicí
- tyniště
- týniště
- Týniště nad Olricí
- Tyniště nad Orl.
- Tyniště nad Orlicí
- tyníště nad orlicí
- (4x) Tyníště nad Orlicí
- Tyníšťe nad Orlicí
- (2x) Týnište nad Orlicí
- Týniště nad Orlici
- (2x) týniště nad orlicí
- týniště nad Orlicí
- (2x) Týniště nad orlicí
- Týni ště nad Orlicí
- (80x) Týniště nad Orlicí
- (5x) Týniště nad Orlicí
- (2x) Týníště nad Orlicí
- Tyniště nad Orycí
- Tynište n. Orl.
- Týniště n/Orl.
- Ústí nad Orlicí
- V Hradci Králové
- (2x) v Týništi nad Orlicí
- Základní škola Komenského 399 Trutnov
- ZS Tyníště nad Orlicí
- ZŠ Týniště nad Orlicí

5 Kolik hodin denně strávíš na sociálních sítích?

Výběr z možností , zodpovězeno 199 x, nezodpovězeno 1 x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
0-2	51	25,6%
3-4	78	39,2%
5 a víc	70	35,2%

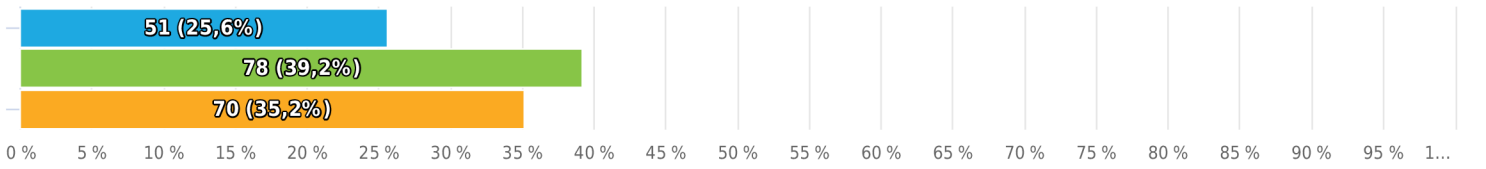

6 Kolik sociálních sítí používáš? Vypiš jaké.

Textová odpověď, zodpovězeno 200 x, nezodpovězeno 0 x

-
- Discord, Facebook (a s tím i Messenger) a ještě možná Youtube
- Discord, Facebook, Instagram
- Discord, Messenger, YouTube
- Discord, Tiktok a Facebook
- Discord,Twitch,Redit,Youtube
- dopisování s kamarády a zábava
- (2x) Facebook
- facebook instagram
- facebook,instagram
- (3x) Facebook, Instagram
- Facebook,instagram a někdy i twitter
- Facebook,Instagram,Messenger,Snapchat,Twitter,TikTok, 6 možná ještě nějaké
- Facebook, Instagram, Snapchat, TikTok
- Facebook, instagram, snapchat,tiktok,Twitter, mesengeer
- Facebook, Instagram, Snapchat, Twitter
- facebook, instagram, snapchat, twitter, tiktok, messanger,
- Facebook, Instagram, TikTok, Messenger, Snapchat, Twitter,
- Facebook, Instagram, tik tok, snapchat
- Facebook, Instagram, Tik Tok, Snapchat
- Facebook,Instagram,TikTok,Snapchat
- facebook instagram tik tok snapchat mesenger
- Facebook, Instagram, Tik Tok, Snapchat, WhatsApp
- facebook instagram tiktok snapchat whatsapp viber

- Facebook, Instagram, TikTok, Snapchat, YouTube, Messenger
- Facebook, Instagram, TikTok, Viber, Snapchat, Whatsapp
- Facebook, Instagram, TikTok, WhatsApp,
- Facebook, Instagram, Twitter
- Facebook, Instagram, Twitter, TikTok, Snapchat
- Facebook, Instagram, Twitter, TikTok, Snapchat
- Facebook,Instagram,Twitter,TikTok,Snapchat,Messenger
- Facebook, Instagram, Twitter, TikTok, Snapchat, WhatsApp, Pinterest, Tellonym, Youtube
- Facebook, Instagram, Twitter, TikTok, Snapchat, YouTube,
- Facebook, Instagram, Twitter, Tik Tok, Snapchat, Youtube, Twitch
- Facebook,instagram,YouTube , netflix, messenger
- Facebook, Instargram
- facebook, instgram , tik tok , snapchat , messenger ,
- facebook - messenger, instagram, tiktok, snapchat, youtube
- Facebook - Messenger, Instagram, TikTok, Snapchat, YouTube
- Facebook, messenger, instagram, whatsapp
- Fb, instagram
- FB, Instagram
- fortnite
- Google Meet, Microsoft Teams
- hodne
- Ig, fb, tt, twitter
- IG , Snap, TT
- IG,TikTok
- instagram
- Instagram
- (2x) Instagram,Discord
- Instagram, Discord, Youtube, Twitch
- Instagram, Facebook
- instagram, facebook, messenger, snapchat, tiktok
- Instagram,facebook,messenger,tiktok,snapchat,discord
- instagram, facebook, messenger , youtube
- Instagram, Facebook, snapchat
- Instagram, facebook, snapchat, tiktok, youtube
- Instagram, Facebook, Tik Tok, Snapchat, Whats up
- Instagram, Facebook, Twitter, Snapchat, Pinterest, Messenger, Whatsapp
- Instagram, Flickr, Discord, TikTok
- instagram, mesenger, whatsapp, snapchat, tik tok
- Instagram , mesenger, whatsup
- Instagram, messenger
- Instagram, Messenger
- Instagram, messenger, facebook, snapchat, discord, whatsapp
- Instagram, messenger, facebook, twitter, tiktok
- instagram,messenger,snapchat
- instagram,messenger,tik tok,snapchat

- Instagram, messenger, youtube, twitch
- (2x) Instagram, Snapchat
- instagram,snapchat ,messenger,tik tok
- Instagram, Snapchat, Messenger, WhatsApp
- instagram,snapchat,messenger,youtube,discord
- Instagram, Snapchat, Netflix, Pinterest
- instagram, snapchat, tiktok
- instagram. snapchat, tik tok
- Instagram,Snapchat,TikTok
- Instagram,Snapchat,TikTok,Discord,Youtube
- Instagram, Snapchat, TikTok, Facebook, Twitch, Youtube
- Instagram, Snapchat , tiktok , Messenger , Twitter
- Instagram, Snapchat, TikTok, Twitter
- Instagram,Snapchat,Twitter
- Instagram, Snapchat, Twitter, TikTok
- Instagram, Snapchat, Twitter, TikTok, messenger, Facebook,
- Instagram, Snapchat, Youtube
- Instagram, Snapchat, YouTube
- Instagram, Teams, Google meet, Gmail, TikTok, Snapchat
- Instagram, Telegram, Messenger, YouTube
- instagram, tik tok
- Instagram, TikTok
- Instagram,tiktok,Facebook,snapchat,hoop
- Instagram, Tiktok, Messenger
- Instagram, Tik tok, Messenger, Snapchat
- instagram, tik tok, snapchat
- instagram, tiktok, snapchat
- instagram,tik tok,snapchat
- Instagram tiktok snapchat
- Instagram tiktok Snapchat
- Instagram, Tik Tok, Snapchat
- (4x) Instagram, TikTok, Snapchat
- Instagram, tik tok, snapchat, Facebook
- Instagram,tik tok, Snapchat, Facebook
- Instagram, tiktok,snapchat, messenger,twitter, youtube
- instagram, tik tok, snapchat, messenger, whatsapp, (facebook)
- instagram, tik tok, snapchat, messenger, youtube
- Instagram, TikTok, Snapchat mess youtube
- Instagram, Tiktok, Snapchat, Twitter
- Instagram, TikTok, Snapchat, Twitter
- Instagram, Tiktok, Snapchat, YouTube
- instagram, tik tok, snapchat, YouTube, Spotify
- Instagram,TikTok,Snapchat,YouTube,Spotify,Whatsapp,Messenger
- Instagram, Tiktok, Twitter, Facebook, Snapchat, WhatApp, Youtube, Vlive, Pinterest, Weverse
- Instagram, TikTok, Twitter, Snapchat, Messenger

- instagram, tiktok, twitter, snapchat, whatsapp
- Instagram,tisk tok,youtube
- Instagram, Twitter, snapchat Facebook
- Instagram, Twitter, Snapchat, Tiktok, Pinterest, Messenger, Youtube
- Instagram, Twitter, Tiktok, Facebook, Snapchat, Spotify,Youtube
- Instagram, Twitter, TikTok, Snapchat
- Instagram, Twitter, TikTok, Snapchat, Facebook
- instagram, twitter, tiktok, snapchat, messenger
- Instagram, Twitter, TikTok, Snapchat, Messenger, Discord, Reddit, BeReal
- Instagram, Twitter. Twitch, TikTok, YouTube, Discord, Pinterest
- Instagram, WhatsApp, Youtube, Discord
- Instagram, Yotube
- Instagram.youtube.
- (2x) Instagram, Youtube
- instagram youtube discord tiktok
- instagram, youtube, discord, whatsapp,
- Instagram, YouTube, Facebook
- instagram,youtube,messenger,
- Instagram, YouTube, Twitter, Snapchat, Pinterest, TikTok
- Instagrm,Snapchat,TikTok,Netflix,Pinterest
- instragram, tik tok, snapchat, wattpad, pinterest, twitter, e sound
- Instragram, youtube, messenger
- Messenger, Facebook, WhatsApp, Instagram, Snapchat
- Messenger, Instagram, Snapchat, spotify, YouTube
- Messenger, Snapchat, Anonychat, TikTok, Instagram
- messenger, tik tok, snapchat,instagram
- Messenger, TikTok, Twitter, Snapchat, Facebook, Instagram
- Messenger, Whatsapp, Instagram, Youtube
- pár
- Snapchat, Facebook, Instagram, Messenger
- Snapchat instagram tiktok discord
- Snapchat, Instagram, TikToK, Twitter
- snap,tik tok ,instagram ,Facebook
- Tik Tok, Discord, Instagram, Skype
- Tik Tok, Discord, Messenger, Instagram
- Tik tok, ig, twiter, youtube, snapchat, messenger, discord
- TikTok, Instagram
- Tik Tok,Instagram,mesenger,
- TikTok,Instagram,Messenger,Snapchat
- TikTok, Instagram, Snapchat
- TikTok,Instagram,Snapchat
- Tiktok, Instagram, Snapchat, Facebook
- Tik TOK ,Instagram,Snapchat,Twitter
- TikTok, Instagram, Twitter, Facebook, Snapchat, Messenger,
- Tiktok, Instagram, Twitter, Snapchat, Twitch, Facebook, Messenger, YouTube, Discord

- TikTok, Instagram, YouTube
- TikTok, Reddit, AO3 (archive of our own)
- TikTok, Snapchat, Messenger
- TikTok, Twitter, Instagram
- Tiktok,Twitter,Instagram, Facebook
- Tiktok, Youtube
- TikTok, YouTube
- TikTok´ YouTube
- TT,Ig,twiter.snap,mess a fb
- TT IG YT TWITTER Whatspp
- Twitch, Twitter, Instagram, TikTok, Snapchat, Wattpad, Discord, YouTube
- Twitch,Youtube, Instagram, TikTok, Snapchat
- všechny
- Všechny
- Wattpad, Tiktok
- whats ap messenger discord instagram
- WhatsApp
- youtobe
- youtube
- Youtube
- YouTube
- youtube, discord
- Youtube, Facebook
- YouTube, Instagram, Discord
- youtube, instagram, tiktok, whatsapp
- youtube, minimálně i Twitter
- 1
- 1 Instagram
- 3
- 3 Youtube Discord Twitch
- 4 - Facebook, Instagram, Twitter, TikTok
- 5

7 Zvýšil se podle tvého názoru čas strávený na sociálních sítích během pandemie Covidu-19?

Výběr z možností , zodpovězeno 199 x, nezodpovězeno 1 x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano, zvýšil se	150	75,4%
Zůstal přibližně stejný	40	20,1%
Ne, snížil se	9	4,5%

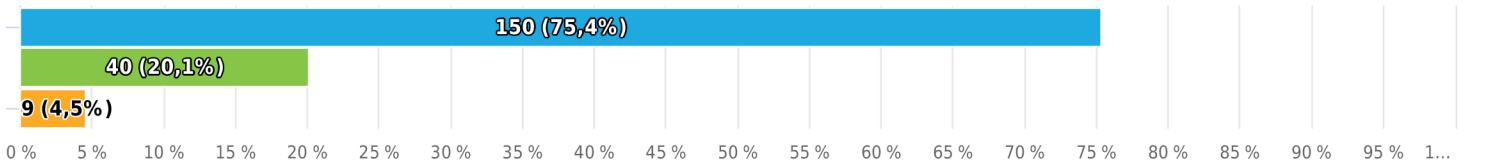

8 Zaškrtni online platformu, kterou jste používali v době pandemie k výuce.

Výběr z možností, více možných , zodpovězeno 199 x, nezodpovězeno 1 x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Google meet	158	79,4%
Zoom	7	3,5%
Microsoft Teams	159	79,9%
E-learning	4	2,0%
Facebook	6	3,0%
Skype	4	2,0%
Email	88	44,2%
Moodle	12	6,0%

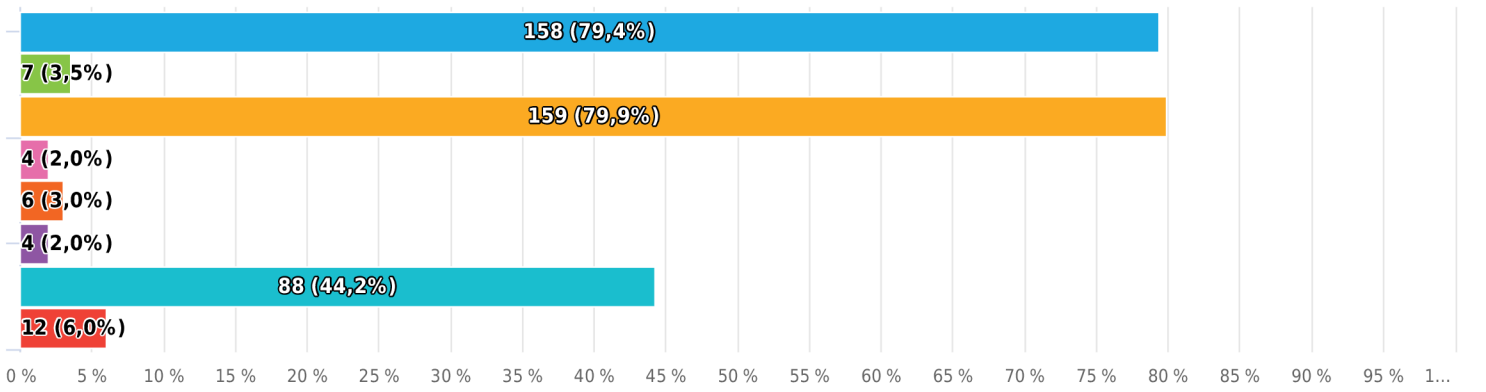

9 Kolik online platforem jste používali během pandemie k výuce?

Výběr z možností , zodpovězeno 199 x, nezodpovězeno 1 x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
0-2	114	57,3%
3-4	70	35,2%
5 a víc	15	7,5%

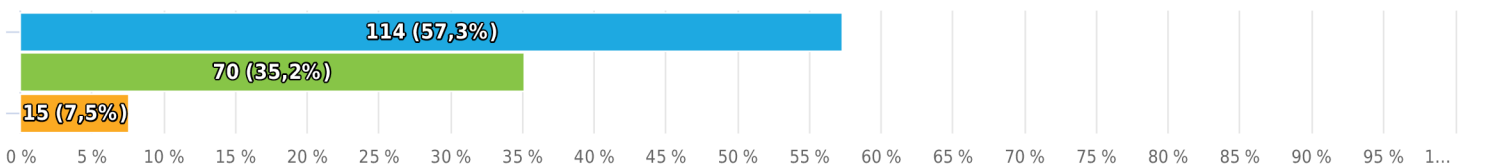

10 Musel sis během pandemie pořizovat nové vybavení k distanční výuce?

Výběr z možností , zodpovězeno 199 x, nezodpovězeno 1 x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano	72	36,2%
Ne	127	63,8%

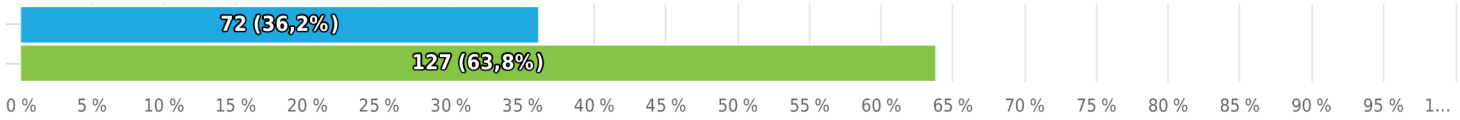

11 Zaškrtni jaké elektronické vybavení jsi při distanční výuce používal.

Výběr z možností, více možných , zodpovězeno 199 x, nezodpovězeno 1 x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Stolní počítač	78	39,2%
Webkamera	41	20,6%
Tablet	28	14,1%
Mobil	142	71,4%
Notebook	132	66,3%
Jiné...	11	5,5%

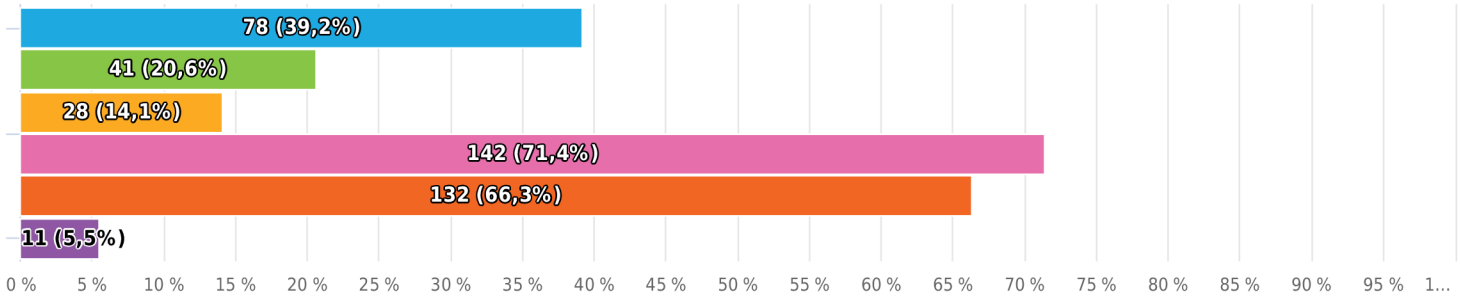

12 Preferuješ prezenční nebo distanční výuku?

Výběr z možností , zodpovězeno 199 x, nezodpovězeno 1 x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Prezenční	145	72,9%
Distanční	54	27,1%

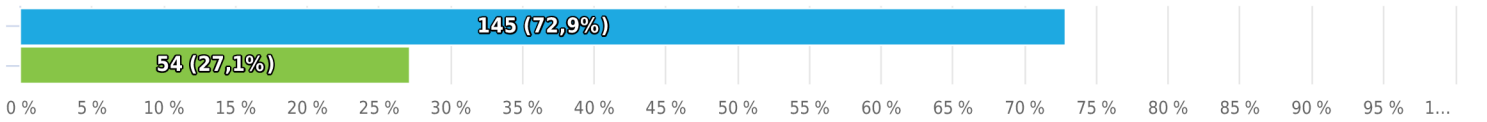

13 Napiš 1 pozitivum a 1 negativum distanční výuky.

Textová odpověď , zodpovězeno 200 x, nezodpovězeno 0 x

-
- Asi více času na výuku / nulový sociální kontakt
- byli jsme doma nebavilo me to nemel jsem si ským povídat
- byl jsem celý den doma, byla horší výuka
- +bylo všechno z domova - méně energie a motivace
- byl sem doma občas sem zaspal
- byly sme doma, žádné vědomosti
- Být dom, špatná výuka
- Celkově více volného času - hodně úkolu a málo času na odevzdání
- + člověk se může tvářit jak chce, - nevidím se s kamarády
- delší spánek, není kontakt s lidmi
- distanční nemusel jsam stavet tak brzo ale nechtělo se my učit
- doma jsem se nechtěla učit ale ,mohla jsem být v posteli kdy koliv jíst atd
- doma teplo a venku zima
- Dost času na úkoly a práce, jednoduché vymlouvání
- Drogy
- + dýl stavat - žádný kontakt s kamarády
- Flexibilní čas vstávání a moc ukolu
- +hledání odpovědí, -žádný kontakt se spolužáky
- Hodina je více klidná, ale je mnohem víc práce na doma
- Horší znamky, větší čas pro sebe
- hraní her se spolužáky, nudný učitelé
- hraní her s kamarádi - velký počet úkolů
- Hraní her, Zhoršení ve škole
- Hůře se učí
- jsem doma, nedavam pozor
- +jsme doma, -nedávám pozor
- jsme doma, nedáváš tolik pozor

- +jsme doma v pohodlí -není to tak přínosné jelikož mě rozptylují ostatní věci
- Když byla distanční výuka tak jsem se nemusela tak stresovat ze školy, ale zase si myslím, že když jsem normálně ve škole tak víc toho umím a víc se té škole věnuji
- Klid doma, více času a lepší příprava a negativum občas špatné připojení a vypadávání zvuku
- +klid na učení a možnost si rozvrhnout čas podle sebe -nenaučím se toho tolik jako ve škole protože doma jsem blbě při hodině udržela pozornost tady ve škole není tolik věci co by mě od učení rušili
- Klidnější hodiny, negativum-žádný kontakt
- Kontakt SŠ spolužáky mi chyběl, málo ukolu
- lehčí, méně se naučím
- lehčí testy, umím toho méně než kdybych byl ve škole
- lepší známky, horší soustředenost
- lepší známky, sekalo se to
- mam to bliž a nemusím do školy,je to nuda
- Mám vše po ruce, nejsem s kamarádkami
- + měla jsem lepší známky - nedávala jsem pozor
- +měla jsem více času -neměla jsem socialní kontakt s lidmi
- Měla jsem více času pro sebe. Byla jsem jen doma neviděla jsem si s nikým a nikam jsem nechodila.
- + měli jsme více prostoru na vše; - hodně času stráveného na počítačích apod.
- Měl jsem samé jedničky a vše si mohl najít , chyběl mi kontakt s lidmi
- měl jsem víc času ale skoro jsem nic neuměl
- Měl jsem více času sám na sebe (dobré) Furt jsem koukal do obrazovky (špatný)
- Měl jsem více volného času / Měl jsem horší známky
- méně hodin, méně se toho naučím
- Menší výdaje za phm; tendence ztratit pozornost
- + mněly jsme více času - občas bylo více úkolů
- mohla jsem být doma ale pořádně jsem se nic nenaučila
- mohla jsem déle spat, nesoustředila jsem se
- Mohla jsem dýl spát - nevydala jsem kamarády
- mohla jsem si screetnout zapisy a byla to celkove nuda
- mohla jsem spát u toho chyběl nám výklad pořadný
- + Mohla jsem stávat dýl. - Žádný kontakt z kamarády.
- Mohla jsem vstavat dyl,moc jsem se nenaucila
- Mohla jsem vstávat později, Neviděla jsem se s ostatními spolužáky
- +mohli jsme být doma -neviděli jsme se se spolužáky
- Mohli jsme mít víc času pro sebe a věci co nás zajímali a negativní že nějaká témata nebyly dobrý v vysvětlování
- mohl jsem byt doma+, nebavilo me to moc
- mohl jsem být doma se slepicemi / neviděl jsem se s kamarády
- Mohl jsem ležet v posteli. Nehrál jsem pingpong
- Mohl jsem se učit z postele negativum nevim
- mohl jsem se více prospat, nedával jsem moc pozor spíš jsem hrál hry
- Mohl jsem se víc vyspat, než když jsem stával do školy Nenaučili jsme se pořádně než ve škole.
- + mohl jsem spát - nechápal jsem učivo
- +mohl jsem spát -nechápal jsem učivo
- Mohu vstávat dýl, naučím se toho méně
- Muzu byt doma, nic se nenaucime

- +Můžeš si rozložit svůj čas ohledně učení. -Nevídáte se s kamarády a je nudnější se učit z monitoru.
- můžu být doma a nemusím nikam chodit, učivo se mi hůř chápalo
- Můžu být doma a nikam nechodit Vysvětlování látky bylo složité pochopit
- Můžu si to dělat bezkontaktně. To je asi pozitivní i negativní
- Nauka samostatnosti a zdokonalení práce s počítačem, Méně pohybu a zakonzervování
- Nebyla jsem ve stresu. chyběli mi kamarádi
- negativní- málokdo se opravdu učil, pozitivní- více času pro sebe, domácí pohodlí
- negativní- neviděla jsme se s kamarády, pozitivní-zlepšili se mi známky
- Negativu: Dával jsem menší pozor, Pozitivu: Měl sem více času
- negativum je ze sem se musel behem covidu ucit a bylo to dlouhe a mene zabavne a pozitivum je ze sem nemusel dochazet do skoly
- negativum: moc času na počítači, positivum: více času
- Negativum: Pořád vás něco rozptyluje (sociální sítě, hry na počítači) nedáváte pak při výuce pozor. Pozitivum : Pohodlí domova, v klidu se najím, déle se vyspím,
- negativum - sebepoškozování pozitivum - víc jsem se sblížila s bratrem
- Nemusela jsem brzo vstávat....demotivace cokoliv dělat
- +nemusela jsem jít do školy, -když nefungovala wifi
- nemusela jsem nikam chodit, moc jsem se neučila, takže ne všechno umím
- +nemusela jsem stávat v 6 - nechápala jsem tak učivo
- nemusela sem stávat brzo
- Nemuseli jsme brzy stávat, negativum-moc jsme se nesoustředeli
- nemusel jsem nikam chodit
- +Nemusím být mezi lidmi -Nedávám pozor
- nemusím codit do školy ,méně se naučím
- nemusím vstávat brzy? Nesoustředím se.
- Nemusí se nikam chodit ale není sociální kontakt.
- nemusí se tolik učit (vše lze najít) , nevidíme se s kamarády (ztráta fyzického kontaktu)
- Není třeba brzy vstávat. Nutkání dělat při ní něco jiného.
- - Nesoustředěnost studenta na výuku, + Ušetření času díky tomu, že nedojíždíme do školy
- - nevidala jsem se moc s kamarády + měla jsem více času
- nevidel jsem kamose a to je spatny :/
- nevim
- nevím
- N:hrozně jsem zlenivěl P:asi žádný
- Nikdo neskáče učiteli do řeči. Nevidím naživo své kamarády společně ve třídě
- odpočinu si ale méně se toho naučím
- opisovani, opisovani protoze nic nemusis
- Plánování celého dne, celý den sezení (s tím spojené bolesti zad apod.)
- P - mohu se učit doma. N - Není to tak kvalitní jako prezenční výuka
- pohoda, nesoustředěnost
- pohodlí / méně probraná látka
- pozitiv: nemusím chodit do školy. negativ: moc úkolů
- Pozitivní je asi zle jsem měla klid na výuku a negativní je asi ten že my trvalo než jsem se k tomu dokopala
- pozitivní- lepší známky,negativní- nepochopim to
- pozitivní - můžu dýl spát a zůstat v domácím negativní - nedokážu se tolik soustředit
- pozitivní-nemusela jsem nikam chodit negativní-méně jsem chápala učivo

- POZITIVNÍ - více volného času, volnější výuka, NEGATIVNÍ - méně se toho naučím
- pozitivní-ze začátku nebylo tolik hodin, bylo to pohodlnější..... negativní- moc jsme se toho nenaučili, kolikrát to nefungovalo jak má
- pozitivum: Byl jsem doma a nemusel být v hluku v naší zlobivé třídě. negativum: Nemohl jsem vidět své kamarády, někdy učitel/ka měl/a špatný a pomalý počítač nebo mikrofon .
- pozitivum- byl jsem doma a spal jsem, negativ- neviděl jsem kamarády
- Pozitivum-být doma, negativu-méně scházení se s přáteli
- Pozitivum - doma je klid na zápisy a podobně negativum - neslyšíme výklad od učitelů
- pozitivum- dýl můžeš stávat, negativum- máš víc úkolů
- Pozitivum - Je to pohodlnější. Negativum - Moc se toho nenaučíme.
- Pozitivum je ze máme volnější to kdy si co napišem a naučíme, a negativum je to že nejsem s přáteli
- Pozitivum: jsem doma je to lepší prostředí Negativum: nechcete nic dělat, (vstát, úkoly atd..)
- pozitivum jsi doma , negativum musel jsi dělat úkoly
- pozitivum - lepší přizpůsobení výuky k mému spánku, negativum - nechávání úkolů na poslední chvíli
- pozitivum měl jsem volnou ruku, negativum skoro nic jsem se nenaučil
- pozitivum- méně hodin, negativ-více práce
- Pozitivum - méně stresu (mohla jsem si rozložit čas jak jsem chtěla), negativium - nedokážu se sama moc motivovat a moje morálka klesla
- Pozitivum- méně stresu negativum- občas neporozumění látky
- Pozitivum - méně stresu, negativum - větší prokrastinace
- Pozitivum = mohla jsem si rozvrhnout úkoly a učení se v rámci celého dne. Negativum = omezení kontaktu se spolužáky, nedostatečná vůle k tomu se jít učit
- Pozitivum: mohl jsem být v klidu udělat si kávu, mohl jsem jít na záchod aniž bych někoho rušil, pustit si písničky k hodině aby se lip učilo. Negativum: neviděl jsem se moc s kamarádami neměl jsem ten lidsky sty k kdy si jen tak pokecame zasměje mě se.
- pozitivum: mohl jsem být v posteli, negativum: pořád mi padal internet
- pozitivum-mohl sem pít jak sem chťel negativum-míň se toho stihlo
- pozitivum - možnost připojení z domu, negativum - více práce
- pozitivum - možnost uspořádání vlastního plánu dne (učit se co je potřeba kdy chceme), negativum - učení se doma
- pozitivum- můžu u toho být v posteli, nebo jíst a být v klidu a nebýt ve stresu , negativní- seká se wifi, často špatně slyším učitele a oni mě díky mému špatnému počítači, nestihneme toho tolik, protože se musí vyvolávat a čekat až někdo odpoví, kdežto ve škole to je hned.A chybí mi ten kontakt se spolužáky, je to hrozná nuda jen tak sedet doma u pocitace(telefonu), a koukat do obrazovky
- pozitivum-můžu vstávat pozdě, negativum-moc jsem výuku nechápal
- Pozitivum naučila jsem se spoléhat sama na sebe Negativum nevídala jsem se s kamarády
- pozitivum: NEBRZKÉ VSTÁVÁNÍ negativní: bylo to takový jiný, moc se z toho člověk nenaučil a pak, když se mělo vrátit do školy, tak skoro ničemu nerozumněl
- pozitivum: nemusela jsem být mezi lidma, negativum: skoro nic jsem se nenaučila
- pozitivum-nemusel jsem dávat tolik pozor. negativum-moc úkolů, neviděl jsem kamarády :(
- pozitivum - nemuset rano brzy vstavat, negativum - preruseni kontaktu se spoluzaky
- Pozitivum - Nemusíme brzo vstávat a dojíždět do školy, Negativum - nenaučím se toho tolik, jako při prezenční výuce
- pozitivum: nemusíme chodit do školy, negativum: nenaučíme se toho tolik
- pozitivum: nemusíš vstávat dřív a vstaneš před hodinou, negativum: nevýdáme se ve škole s kamarády
- Pozitivum nevím ale negativum je že ve škole se více naučím
- pozitivum- pohodlí doma negativum- nedokazu se soustredit
- Pozitivum: Pozdní vstávání a zůsavani doma Negativum: časté nepochopení látky a nedostatečné vysvětlení
- Pozitivum: stávání dýl Negativum: nedokážu se tolik soustředit jako ve škole
- pozitivum - učit se v pohodlí domova , negativum - špatně jsem chápala látku
- pozitivum- více času doma, negativum- moc času na počítači
- pozitivum více volného času negativum nemohl jsem si povídat s kamarádi

- Pozitivum: vstávat 5 minut před hodinou Negativum: málo sociálního kontaktu
- Pozitivum- výuka je uvolněnější. Negativu- některá látka je těžká na pochopení v prezenční výuce, natož v distanční
- Pozitivum:vyuziti technologi k vyuce Negativum: vice prokrastinace a nepozornosti v hodinach
- Pozitivum - Zlepšení prospěchu, Negativum - skoro nic jsem se nenaučil
- Pozitivum - žádné, nemá to smysl, Negativum - všechno
- Pozit. Ušetřený čas; Negat. Nižší socializace
- poz nemusim brzo do skoly negativni nemohl sem si koupit jidlo
- poz.:stavání díl, neg.:menší porozumnění latce
- poz:Více volného času neg: Více ztráveného času za počítačem
- +prostor pro samostudium, - žádní kamarádi
- P - Více volného času, N - špatný přehled o výuce
- rozvahou si čas podle sebe, málo pohybu
- +rozvrhnutí času podle sebe, -nedokázala jsem udržet pozornost
- seká se to
- + učíme se podle vlastní osy - nemáme kontakt se spolužáky/kamarády
- větší klid, učitelé to tolik nevysvětlili
- větší pohoda, ale moc se toho nenaučím
- +víc času doma, -hodně učení
- Víc času X tvrdý náraz při návratu
- více času . hůře se mi učilo
- +více času ma sebe a ostatní činnosti -není tak efektivni, absence socialniho kontaktu
- Více času , méně soustředění
- Více času na domácí úkoly x nepochopila jsem dostatečně látku
- + více času na osobní věci, - bolesti hlavy z koukání do pc
- + více času na sebe, (ne)dojíždění, - menší interakce se spolužáky
- Více času pro sebe, nedokázala jsem se donutit učit
- více času pro sebe, nenaučila jsem se doma to co ve škole
- +Více jsem měla času na plnění úkolů. -Méně jsem pochopila látku.
- více jsme se přesunuli na online, těžká komunikace s vrstevníky
- Více klidu, vlastní rozvrh x málo socializace a naučila bych se toho více při prezenční výuce
- více pohody a volného času v domácím prostředí, málo kontaktu s kamarády
- více svobody, méně kontaktu s učitelem
- Více volného času, časté vypadávání sítě
- +více volného času -nevídání kamarádů(ne tak často)
- Vstávání,kamarádi
- +vstávání -nedostatek pozornosti
- Vstavani/tím ze sem se nic nenaučil
- výhoda: pozdní vstáváni, učení z postele. negativum:problémy s připojením
- Že jsem pořád doma . No že nevidí kamarady
- 1. Byla sem doma, měla na to více času 2. Nebylo to přehledné, problémy s internetem atd
- 1. klid doma, vlastní rozvrh práce na den 2. soc. kontakt a lepší vysvětlení od učitelů, motivace se učit
- 1lepší známky 1sekalo se to
- 1 pozitivum - delší spaní před výukou, 1 negativum - po návratu do škol jsem skoro nic nevěděl
- 1. volnost 1. méně vnímám
- 1-zameřila jsem se více na sebe 2-sekání, moc mi to nešlo,nedávala jsem tolik pozor

14 Zhoršil nebo zlepšil se ti při distanční výuce prospěch?

Výběr z možností , zodpovězeno 199 x, nezodpovězeno 1 x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Zhoršil se	52	26,1%
Zlepšil se	103	51,8%
Nezměnil se	44	22,1%

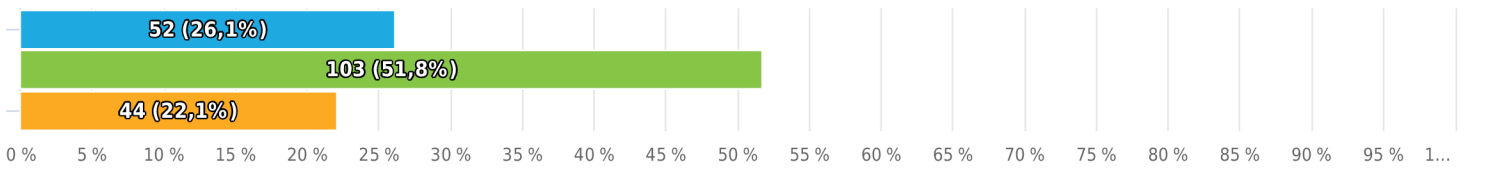

15 Kolik času jsi věnoval v době pandemie samostudiu?

Výběr z možností , zodpovězeno 199 x, nezodpovězeno 1 x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Víc než 3 hodiny za den	34	17,1%
Do 3 hodin za den	71	35,7%
Obden	63	31,7%
Jiné	31	15,6%

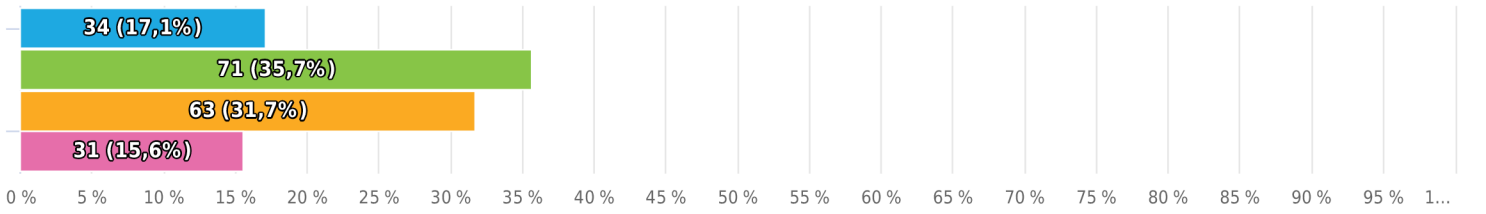

16 Byla pro tebe náročná komunikace s učitelem?

Výběr z možností , zodpovězeno 199 x, nezodpovězeno 1 x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Rozhodně ano	17	8,5%
Spíše ano	45	22,6%
Nevím	43	21,6%
Spíše ne	82	41,2%
Rozhodně ne	12	6,0%

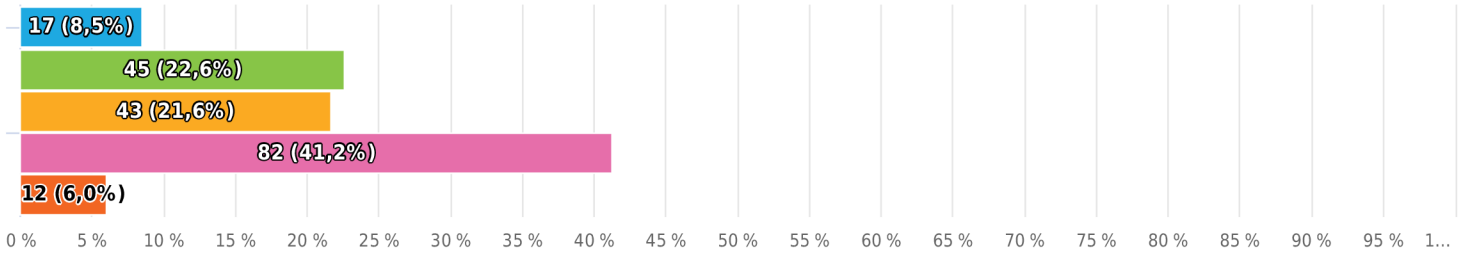

17 Dařilo se ti včas odevzdávat veškeré domácí úkoly a práce, které jsi měl/a vypracovat během distanční výuky?

Výběr z možností , zodpovězeno 199 x, nezodpovězeno 1 x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano	114	57,3%
Ne	85	42,7%

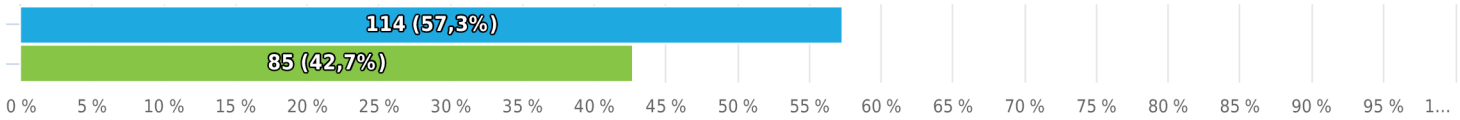

18 LIBOVOLNÉ - můžeš přidat krátký komentář.

Textová odpověď, zodpovězeno 200 x, nezodpovězeno 0 x

- (127x)
-
- -
- :)
- :)

- (2x) ahoj
- Během distační výuky jsem měla víc času na sebe a ne jenom na školu a to pro mě bylo lepší
- během distanční výuky jsem měla vice času přes den . bylo nás doma hodně a sekala se nám síť takže jsem z hodin moc neměla.mohla jsem se víc větovat sobě největší mínus bylo že nebyly kroužky
- Během distanční výuky jsme byli doma tři, moje matka (učitelka), bratr(středoškolák) a já. Doma jsme se překřikovali a všem se špatně.
- byla jsem radši když byla distanční výuka, protože jsem si zlepšila známky
- :D
- děkuju
- Děkuju za tento dotazník. Distanční výuka pro mě byla dost těžká, hodně často jsem zapomínala dělat úkoly a pak z toho byl doma průšvih, ve škole je to pro mě mnohem snažší. také mě mrzí že jsme byli hrozně pozadu a teď to vše musíme dohanet. Jsem ráda že mám tu možnost zase chodit normálně do školy a vídat se se spolužáky a učiteli.
- díky distanční výuce jsem se naučila dávat více pozornosti rodině a mohla jsem často chodit s kamarády ven, u prezenční výuky tolik času nemám
- Díky za dotazník, pandemie pro mě byla těžká, spojení s učitelem nebylo vůbec dobré
- Distancni výuka byla super jen pro učitele,ne pro deti
- distančka není dobrá věc
- distanční byla hrozná, přišla jsem o dost dlouhou dobu s mojí třídou
- distanční vyuka byla nuda
- Distanční výuka je podle mě to nejhorší co může žáka potkat během vzdělávání. U počítače se špatně soustředí, vypadnete z denního režimu a z jednoho vypracovaného úkolu se látku nenaučíte.
- distanční výuka mě bavila ,ale chyběl mi nějaký režim ,který jsem měla když jsem chodila do školy
- Distanční výuka mi hodně zničila denní režim, byl jsem unavený, neviděl se s kamarády a všechno mi bylo jedno. Doma jsem byl tak dlouho že jsem se do školy těšil (nikdy by mě nenapadlo že to řeknu :D)
- Distanční výuka mi vyhovovala z důvodu větší volnosti..ne vždy chci být mezi lidmi, nebo mi není dobře..zároveň je to ale rozptýlení mezi těmi lidmi být, takkže jsem se ráda vrátila:) přišli jsme i o spoustu výletů:/
- Distanční výuka nebyla nejhorší, ale vracet se do ní nechci.
- distanční výuka nebyla tak špatná ale znova si to nechci zažít
- dobrý dotazník ☺☒
- dystanční je nuda ale mužeš u toho hrát hry
- Hezký den. :) Za mě rozhodně lepší prezenční výuka. Snad to pomůže.
- hezký dotazník
- Hodně štěstí při BK práci!!
- chci zpátky na online, měl jsem víc času.
- Chleba
- ig lukykk dej flw
- i když distanční výuka nebyla nejlepší, lepší něco než nic. Nenaučili jsme se toho tolik, ale aspoň jsme nevyšli ze cviku se učit.
- Jako bylo to fajn ten dotazník
- jsem Babiš >:(
- jsem frajer
- JSEM FRAJER
- Jsem ráda že byla taková možnost být na distanční výuce
- Jsem ráda, že distanční výuka už skončila. Jsem vděčná za to, že mohu chodit normálně do školy
- Kdyby byla distanční výuka znovu, rozhodně by mi to nevadilo.
- kvůli distanční výuce jsme přišli snad o ty nejlepší školní roky se spolužáky
- L
- líbila se mi distančka
- Mám rád chelba s máslem a solí

- mam rad maso
- Mám se dobře
- Měl jsem horší známky protože jsem to dost flákal nebyla taková "motivace" ty úkoly dělat než ve škole
- mňam
- Mňam
- ne
- Nerada trávím čas se svými spolužáky.
- nevim
- no comments
- On-line výuka má pro všechny plus a mínus. Já mám díky on-line výuce lepší vztah s rodinou a nové koníčky. Ale ztratila jsem většinu přátel ale má nejlepší kamarádka se mnou zůstala.
- Pěkně vypracovaný dotazník. :)
- Podle mě je lepší chodit do školy a být s kamarády
- prezenční výuka je lepší
- Přeji hezký den:)
- přeji hezký den a dis. výuka byla docela dobrá
- Přeji krásný den
- Skvělé otázky
- Spadla jsem do deprese lol. Už je to lepší, v distancu nám všem chybělo sluníčko. Nikoho to nebavilo, všichni byli na nervy ze všeho.
- spíšne
- Stíhala jsem vypracovávat úkoly, ale měla jsem málo času na odpočinek. Moc času na počítači, hrůza. Už znovu ne, prosím.
- Super formulář
- Takže distančního výuka zvykla jsem si při ni na to ze jsem cely den sama a jediný lidi co vídám je rodina. No a tak to bylo potom těžký si zas zvyknout se bavit s jinými lidmi když jsem si na to odvykla. Strávila jsem hodně času na mobilu a cely svůj volný čas strávila nad serialama
- tento test by se mnel skratit
- Těšké na viplnený až frustrujýcí
- Tvoje máma
- Určitě to byla nová zkušenost, ale nemyslím si, že zrovna dobrá pro psychiku, nebo vzdělání.. Dva roky se učit z počítače mě v podstatě moc nenaučilo a mám s tím teď na SŠ problémy
- Už se nikdy nechci vrátit do distanční výuky
- U 8. otázky chybí "jiné" :D Jinak pěkný dotazníček, Vančí . :P

Nastavení dotazníku

Povolit odeslat vícekrát? ✓

Povolit návrat k předchozím otázkám? ✓

Zobrazovat čísla otázek? ✓

Oznámení o vyplnění dotazníku na e-mail?

Ochrana heslem?

IP omezení?

Příloha: dotazník

Vliv Covidu-19 na život na sociálních sítích a distanční výuku

Ahoj,

mé jméno je Jakub Vančura, jsem studentem pedagogické fakulty na univerzitě v Liberci a v rámci své bakalářské práce na téma „Vliv Covidu-19 na život na sociálních sítích a distanční výuku" bych chtěl poprosit o vyplnění dotazníku níže. Dotazník je přibližně na 10 minut. Odpovědi jsou anonymní a nebudou spojovány s žádnou konkrétní osobou. Získané informace použiji při analýze výsledků a závěrečné obhajobě. Dotazník je určen pro žáky a studenty základních a středních škol.

1 Jsi

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

◯ Muž ◯ Žena

2 Jsi žákem/žačkou

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

◯ ZŠ ◯ SŠ

3 Věk

4 V jakém městě chodíš do školy?

5 Kolik hodin denně strávíš na sociálních sítích?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

○ 0-2 ○ 3-4 ○ 5 a víc

6 Kolik sociálních sítí používáš? Vypiš jaké.

Nápověda k otázce: *Facebook, Instagram, Twitter, TikTok, Snapchat atd...*

7 Zvýšil se podle tvého názoru čas strávený na sociálních sítích během pandemie Covidu-19?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

○ Ano, zvýšil se ○ Zůstal přibližně stejný ○ Ne, snížil se

8 Zaškrtni online platformu, kterou jste používali v době pandemie k výuce.

Nápověda k otázce: *Zaškrtni jednu nebo více možností*

☐ Google meet ☐ Zoom ☐ Microsoft Teams ☐ E-learning ☐ Facebook ☐ Skype ☐ Email
☐ Moodle

9 Kolik online platforem jste používali během pandemie k výuce?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

○ 0-2 ○ 3-4 ○ 5 a víc

10 Musel sis během pandemie pořizovat nové vybavení k distanční výuce?

Nápověda k otázce: *Nový PC, webkamera,...*

○ Ano ○ Ne

11 Zaškrtni jaké elektronické vybavení jsi při distanční výuce používal.

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

☐ Stolní počítač ☐ Webkamera ☐ Tablet ☐ Mobil ☐ Notebook

☐ Jiné... [ ]

12 Preferuješ prezenční nebo distanční výuku?

Nápověda k otázce: *Vzhledem k tvým osobním zkušenostem z pandemie*

○ Prezenční ○ Distanční

13 Napiš 1 pozitivum a 1 negativum distanční výuky.

[ ]

14 Zhoršil nebo zlepšil se ti při distanční výuce prospěch?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

○ Zhoršil se ○ Zlepšil se ○ Nezměnil se

15 Kolik času jsi věnoval v době pandemie samostudiu?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

○ Víc než 3 hodiny za den ○ Do 3 hodin za den ○ Obden

○ Jiné [ ]

16 Byla pro tebe náročná komunikace s učitelem?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

○ Rozhodně ano ○ Spíše ano ○ Nevím ○ Spíše ne ○ Rozhodně ne

17 Dařilo se ti včas odevzdávat veškeré domácí úkoly a práce, které jsi měl/a vypracovat během distanční výuky?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

◯ Ano ◯ Ne

18 LIBOVOLNÉ - můžeš přidat krátký komentář.